

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КИЛЬДЕЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Салавата Юлая, д. 2, Кильдеево,
423800

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫЦ
КИЛДИ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Салават Юлаев, Республика Татарстан
423800

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

18.01.2021

Регистрационный № 144, регистрационный № 144

с. Кильдеево

КАРАР

2

Бюджет исәбе максатлары өчен хисап сәясәтен раслау турында

2011нче елның бнчы декабрендәге 402-ФЗ номерлы Федераль законны һәм Россия Финанс министрлыгының 2010нчы елның 1нче декабрендәге 157н номерлы боерыгын үтәү максатыннаан

КАРАР БИРӘМ:

1. Бюджет исәбе максатлары өчен, исәпкә алу сәясәтен күшымта нигезендә расларга һәм аны 2011нче елның 1нче гыйнварыннан гамәлгә кертергә.
2. Учреждениенең барлық бүлекчәләренә һәм хезмәтләренә «Килди авыл жирлеге» муниципаль казна учреждениесенең хисап сәясәтен тормышка ашыруны тәэммин иту һәм бюджет исәбен, документ әйләнеше, учреждение чыгымнарын санкцияләү өчен кирәклө документларны житкерергә.
3. Өлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны баш хисапчы О.Н.Сальновага йөкләргә.

Югары Ослан муниципаль районы
Килди авыл жирлеге башлыгы

В. М. Бурдин

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы Килди
авыл жирлеге Башкарма
комитетының 2021нче елның
18нче гыйнварыннан 2нче
номерлы карары белән
РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге
Башкарма комитеты исәп сәясәте

Гомуми нигезләмәләр
Норматив документлар

Әлеге хисап сәясәте Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Килди авыл жирлеге эшчәнлегенең финанс, милек хәле һәм финанс нәтижәләре
турында тулы һәм дөрес мәгълүмат формалаштыру өчен билгеләнгән.

Әлеге исәпкә алу сәясәте тубәндәге норматив документларда бәян ителгән
таләпләр һәм принципларны исәпкә алыш әшләнгән:

- «Дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), жирле үзидарә органнары,
бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары, дәүләт фәннәр
академияләре, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре өчен бухгалтерлык исәбе
счетларының бердәм планын һәм аны куллану инструкциясен раслау турында»
2010нчы елның 1нче декабреннән 157н Финанс министрлыгы боерыгы (алга таба-
157н);

- «Бюджет исәбе счетлары планын һәм аны куллану Күрсәтмәсен раслау
турында» 2010нчы елның бнчы декабреннән 162н Финанс министрлыгы боерыгы
(алга таба – 162н Күрсәтмәләр);

- "Бухгалтерлык исәбе турында" 2011нче елның бнчы декабреннән 402-ФЗ
Федераль закон (алга таба-402-ФЗ Закон)

- "Дәүләт секторы оешмаларының бухгалтерлык исәбе һәм хисаплылыгының
концептуаль нигезләре" дәүләт секторы оешмалары өчен бухгалтерлык исәбенең
федераль стандартын раслау турында" Россия Финанс министрлыгының 2016нчы
елның 31нче декабрендәге 256н номерлы Боерыгы (алга таба-256н Боерыгы)

- "Төп чараплар" дәүләт секторы оешмалары өчен бухгалтерлык исәбенең
федераль стандартын раслау турында " Россия Финанс министрлыгының 2016нчы
елның 31нче декабрендәге 257н номерлы Боерыгы (алга таба-257н Боерыгы)

- "Аренда" дәүләт секторы оешмалары өчен бухгалтер исәбенең федераль
стандартын раслау турында " Россия Финанс министрлыгының 2016нчы елның 31нче
декабрендәге 258н номерлы Боерыгы (алга таба-258н Боерыгы)

- "Активларны бәяләү" дәүләт секторы оешмалары өчен бухгалтер исәбенең
федераль стандартын раслау турында " Россия Финанс министрлыгының 2016нчы
елның 31нче декабрендәге 259н номерлы Боерыгы (алга таба-259н Боерыгы)

• "Бухгалтерлық (финанс) хисаплылығын тапшыру" дәүләт секторы оешмалары өчен бухгалтерлық исәбенең федераль стандартын раслау турында " 2016нчы елның 31нче декабрендәге 260н номерлы Россия Финанс министрлығы Боерығы (алга таба-260н Боерық)

• «Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары, дәүләт фәннәр академияләре, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре өчен бухгалтерлық исәбе счетларының бердәм планын һәм аны куллану инструкциясен раслау турында» 2010нчы елның 1нче декабреннән 157н РФ Финанс министрлығы Боерығы (алга таба – 157н Инструкция)

• "Россия Федерациясе бюджет классификациясе кодларын формалаштыру һәм куллану тәртибе, аларның структурасы һәм билгеләү принциплары турында" 2018нче елның 8нче июнендәге 132н номерлы Россия Финанс министрлығы Боерығы (алга таба-132н номерлы Боерық)

• "Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары үтәлеше турында еллык, квартал һәм айлык хисапларны төзү һәм тапшыру тәртибе турында инструкцияне раслау хакында" 2010нчы елның 28нче декабрендәге 191н номерлы Россия Финанс министрлығы Боерығы

• "Дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре белән идарә итү органнары тарафыннан кулланыла торган беренчел исәп документлары һәм бухгалтерлық исәбе регистрлары рәвешләрен һәм аларны куллану буенча методик курсәтмәләрне раслау турында" 2015нче елның 30нчы мартаеннан 52н Россия Финанс министрлығы Боерығы (алга таба – 52н Боерық)

• "Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары үтәлеше турында еллык, квартал һәм айлык хисапларны төзү һәм тапшыру тәртибе турында инструкцияне раслау хакында" 2010нчы елның 28нче декабрендәге 191н номерлы Россия Финанс министрлығы Боерығы

• "Казна учреждениеләренең бюджет сметаларын төзү, раслау һәм алып бару тәртибенә карата Гомуми таләпләр турында" 2007нче елның 20нче ноябреннән 112н номерлы Россия Финанс министрлығы Боерығы

• "Милекне һәм финанс йөкләмәләрен инвентаризацияләү буенча методик курсәтмәләрне раслау турында" 1995нче елның 13нче июненнән 49 РФ Финанс министрлығы Боерығы (алга таба-49 Боерық)

• "Юридик затлар тарафыннан касса операцияләрен алып бару тәртибе һәм шәхси эшкуарлар һәм кече эшмәкәрлек субъектлары тарафыннан касса операцияләрен гадиләштерелгән тәртибе турында" 2014нче елның 11нче мартаеннан 3210-У Россия банкы Курсәтмәсе (алга таба-3210 - У Курсәтмә)

• Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты турында 2005нче елның 21нче декабрендә кабул ителгән 25нче номерлы Нигезләмә.

Исәп алып бару принциплары

Бухгалтерлық исәбенә аларда булган белешмәләрне бухгалтерлық исәбе регистрында теркәу өчен хужалық тормышының кылына торған фактларын эчке контроль нәтижәләре буенча кергән беренчел исәпкә алу документлары, аларны рәсмиләштерү өчен жаваплы затлар тарафыннан хужалық тормышының камил фактлары буенча беренчел исәпкә алу документларын тиешенчә төзүненең фаразыннан кабул ителә (157н Күрсәтмәсенең Знче пункты). Билгеләнгән принцип нигезендә эчке контрольне гамәлгә ашыралар:

- Беренчел документ төзү этабында-документ әйләнеше графигында аталган жаваплы башкаручы (әлеге Хисап сәясәтенең 4нче Кушымта)

- Беренчел документны теркәу этабында-документны теркәу өчен жаваплы һәм документ әйләнеше графигында аталган бухгалтерия хезмәтенең тиешле белгече – әлеге Хисап сәясәтенең 4нче Кушымта)

Кабул ителгән Исәп сәясәте бер хисап елыннан икенчесенә бер-бер артлы кулланыла (402-ФЗ номерлы Федераль законның 5нче пункты). Хисап сәясәтенең үзгәрешләр житәкче боерыгы белән түбәндәге очракларның берсендә кабул ителә (402-ФЗ номерлы законның 6 п.):

- Бухгалтерлық исәбе турында РФ законында, Федераль яки тармак стандартларында билгеләнгән таләпләрне үзгәрткәндә.

- Бухгалтерлық исәбен алып баруның яңа ысулын эшләгәндә яки сайлаганда, аны куллану бухгалтерлық исәбе объекты турында мәгълүматның сыйфатын күтәрүгә кiterгән очракта.

- Икътисадый субъект эшчәнлеге шартлары сизelerlek үзгәргән очракта.

1 нче бүлек. Хисап процессын оештыру турында Хисап эшен оештыру

Бухгалтерлық исәбен оештыру өчен Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе жаваплы (402-ФЗ номерлы законның 7 ст. 1 п.). Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе:

- бухгалтерлық исәбен оештыру һәм хужалық операцияләрен башкарганда законнарны үтәү өчен жаваплы,

- баш бухгалтерның хужалық операцияләрен документлар белән рәсмиләштерү һәм бухгалтериягә кирәклө документлар һәм белешмәләр бирү буенча таләпләренең тайпышсыз үтәлешен тәэммин итә,

- беренчел (жыелма) исәп документларын, бухгалтерлық исәбен һәм бухгалтер (финанс) хисаплылыгын саклауны оештыру өчен жаваплылык tota (инструкциянен 14нче п.157н).

Житәкчене алыштырганда инвентаризация үткәрелә.

Хисапны алып бару өчен жаваплылык баш бухгалтерга йөкләнә (402-ФЗ номерлы законның 7 ст. Знче пункты). Баш хисапчы:

- турыдан-туры Житәкчегә буйсына,

- хисап сәясәтен формалаштыру, бухгалтерлық исәбен алып бару, тулы һәм ышанычлы бухгалтерлық хисаплылыгын үз вакытында тапшыру өчен жаваплылык tota,

- башка затлар төзегөн беренчел исәп документларының хужалық эшчәнлеге фактларына туры килүе өчен жавап тотмый (157н Күрсәтмәнең 9нчы пункты).

Баш бухгалтерны алыштырганда, документларны тапшыру Реестрын күшүп, эшләрне кабул итү-тапшыру акты буенча бухгалтерлык исәбе документларын тапшыру башкарыла (ф. 0504043)

Бухгалтерлык исәбен алып бару «БАРС. Web-бюджет бухгалтериясе» автоматлаштырылган ысул белән башкарыла.

Документлар әйләнеше кагыйдәләре һәм хисап мәгълүматын эшкәрту технологиясе

Исәпкә алу субъектының эчке электрон документ әйләнеше алып барылмый. Беренчел исәп документлары һәм исәпкә алу регистрлары төзелә:

• Россия Финанслар министрлыгының 2015нче елның 30нчы мартаңнан № 52н Боерыгы белән расланган унификацияләнгән формалар буенча.

• Боерык белән билгеләнгән 52н формалар, - профильле министрлыкларның һәм хакимият органнарының башка боерыклары белән унификацияләнгән документлар рәвешләре булмаганда. Мондый формаларны куллану тәртибе әлеге Хисап сәясәтендә раслана.

• Мөстәкыйль эшләнгән формалар буенча, инструкциянең 7 (11 П.) 157н пунктында каралган мәжбүри реквизитларны исәпкә алып. Мондый формаларны куллану тәртибе әлеге Хисап сәясәтендә раслана.

○ Мөстәкыйль эшләнгән беренчел документлар Хисап сәясәтенә 2нче күшымта белән рәсмиләштерелгән.

○ Мөстәкыйль эшләнгән хисап регистрлары Хисап сәясәтенә 3нче күшымта белән рәсмиләштерелгән.

Беренчел исәп документларында Бухгалтерлык яки салым исәбе өчен өстәмә мәгълүмат алу максатыннан өстәмә реквизитлар булырга мөмкин. Мондый беренчел документлар Хисап сәясәтенә 2нче Күшымтада мөстәкыйль эшләнгән буларак теркәлә.

Беренчел исәп документларының һәм бюджет исәбен алу регистрларының формаларын төзү вакыты һәм вакытлары, шулай ук күрсәтелгән документларны (регистрларны) төзү, теркәү һәм саклау өчен жаваплы затлар документ әйләнешенең расланган графигы буенча рәсмиләштерелә (Хисап сәясәтенә 4нче Күшымта).

Беренчел исәп документларын үз вакытында һәм сыйфатлы итеп рәсмиләштерү, аларны билгеләнгән сротта бухгалтерлык исәбендә чагылдыру өчен тапшыру, шулай ук аларда булган мәгълүматларның дөреслеген хужалық эшчәнлеге фактның рәсмиләштерү өчен жаваплы һәм документ әйләнеше графигында (Хисап сәясәтенә 4нче күшымта) имзалаған затлар тәэммин итә (157н күрсәтмәнең 9нчы пункты).

Беренчел исәп документларына, акчалата һәм исәп-хисап документларына, финанс йөкләмәләренә имза салу хокукуна ия вазыйфаи затлар исемлеге Хисап сәясәтенә 1нче Күшымтада китерелгән.

Тикшерелгән һәм исәпкә алынган беренчел исәп документлары операцияне башкару даталары (хронологик тәртиптә) буенча системалаштырыла һәм бюджет исәбен теркәүдәге тупланма ысул белән чагылдырыла.

Формалаштырылган регистрлар баш хисапчыга хисаптан соң килүче айның Знче числовыннан да соңға калмыйча тапшырыла.

Бюджет исәбе регистрлары электрон култамганды кулланмыйча формалаштырыла. Бухгалтерлық исәбе регистрларын көгазьдә формалаштыру вакыты Хисап сәясәтенә 5нче Күшымта белән билгеләнгән.

Счетлар эш планын формалаштыру

Бухгалтерлық исәп-хисап счетларының эш планы-бухгалтерлық исәбе счетларының системалаштырылган Исемлеге бухгалтерлық исәбе счетларының Бердәм планы нигезендә формалаштырыла. Бухгалтерлық исәбе счетларының эш планы Хисап сәясәтенә бинчы Күшымта белән билгеләнгән.

Счетларның эш планын формалаштырганда, финанс белән тәэммин иту (эшчәнлек) төренен түбәндәге кодлары кулланыла:

«1» Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган эшчәнлек (бюджет эшчәнлеге);

«3» вакытлыча файдалану өчен акча.

Мәлкәтне һәм йөкләмәләрне инвентаризацияләүне үткәрү тәртибе

Инвентаризацияләү мәлкәтне һәм финанс йөкләмәләрен инвентаризацияләү буенча Россия Финанс министрлыгының 1995нче елның 13нче июненнән 49нчы боерыгы белән расланган Методик курсәтмәләр нигезендә үткәрелә.

Инвентаризацияне үткәрү өчен инв-22 формасы буенча Житәкче боерыгы (РФ Дәүләт статистика комитетының 1998нче елның 18нче августындагы 88нче карары) белән инвентаризацияләү комиссиясе төзелә. Инвентаризация үткәрү турсындагы боерыклар инвентаризация үткәрү турсында боерыклар (каарлар, курсәтмәләр) үтәлешен контрольдә тоту - ИНВ-23 журналында (РФ Дәүләт статистика комитетының 1998нче елның 18нче августыннан 88нче карары) теркәлергә тиеш.

Еллык хисап алдыннан инвентаризация үткәрү үзенчәлекләре

Еллык исәп-хисап ясау алдыннан мәжбури инвентаризация түбәндәге нигезләмәләрне исәпкә алып үткәрелә (49нчы Боерыкның 1.5 пункты):

• Еллык инвентаризацияне төзер алдыннан барлык мәлкәт һәм йөкләмәләр баланс счетларында да, баланстан тыш счетларда да булырга тиеш (157н Инструкциянең 332нче пункты)

• Еллык бюджет хисабын төзу алдыннан мәлкәтне инвентаризацияләү хисап елының 1нче октябреннән дә соңға калмыйча башлана; хисап елының дүртенче кварталында башка нигезләр буенча үткәрелгән мәлкәтне инвентаризацияләү нәтижәләре еллык инвентаризация составында була

• Төп чараларны инвентаризацияләү елга бер тапкыр үткәрелә

- Киләчәк чордагы чыгымнарны инвентаризация нәтижәләре 0317012 формасы буенча инвентаризация тасвиrlамасы белән рәсмиләштерелә (ИНВ-11 булачак чордагы чыгымнарны инвентаризацияләү Акты)

Еллык инвентаризация үткәру вакытында инвентаризация комиссиясе «Активларны бәяләү» Федераль стандарты нигезләмәләрен куллана:

- Активны бәяләүнең эчке һәм тышкы билгеләрен индивидуаль билгели (259н боерыгының бинчи пункты):

- Акча агымын генерацияләми торган һәр актив өчен
- Акча агымын генерацияли торган һәр актив өчен
- Акчалата агымнарны генерацияләүче берәмлекләр өчен

- Инвентаризация комиссиясе эчке һәм тышкы билгеләр булуны тиешле инвентаризация тасвиrlамаларының «Искәрмә» графасында билгели

- Алдагы хисап чорларында аларны бәяләүдән зыян күргән активлар өчен (259н боерыгының 18 п.) активларны бәяләүдән килгән зыянны киметүнең эчке һәм тышкы билгеләре булуын ачыклый.

- Тернәкләндерүнең эчке яки тышкы билгеләре булуны инвентаризация комиссиясе тиешле инвентаризация язуларының «Искәрмә» графасында белдерә.

- Бәхетсезлектән зыян күрү билгеләре табылган активлар өчен активлар керу һәм китү буенча Комиссиянең гадел бәясен бәяләү зарурлығы буенча - тиешле инвентаризация язының "Комиссия бәяләмәсе" бүлегендә тәкъдимнәр чыгара.

Еллык инвентаризация уздырганда инвентаризация комиссиясе объектның хужалык әйләнешенә финанс булмаган активларның жәлеп ителү дәрәҗәсен бәяли һәм бухгалтерлық исәбе объектларын тануны туктату билгеләрен ачыклый (256н Боерыгының 47 п.). Комиссия киләчәктә файдалы потенциалны күтәругә (киметүгә) яисә тиешле инвентарьлаштырыла торган объектлар буенча киләчәк икътисадый файда артуга (киметүгә) ышанмаган очракта, бухгалтерлық исәбе объектын тануны туктату турсында житәкче өчен тиешле инвентаризация язуларының «Комиссия төзүне» бүлегендә тәкъдим ителә.

Финанс булмаган активлар объектлары буенча инвентаризация тасвиrlамасын (өстәмә исемлекне) төзегендә түбәндәгә кодлар кулланыла:

8нче графада инвентаризация датасына мөлкәт объектының торышы, аның техник торышын һәм (яки) хужалык әйләнешенә жәлеп ителгәнлек дәрәҗәсен исәпкә алып, мәгълүмат құрсәтелә	
Код	Код тасвиrlамасы
Төп чарапар объектлары өчен	
«Э»	Эксплуатацияләү
«Р»	Ремонт кирәк
«К»	Консервациядә була
«НВ»	Файдалануга тапшырылмаган
«НТ»	Эксплуатация таләпләренә туры килми
Матди запас объектлары өчен	
«З»	Запаста куллану өчен

«Х»	Запаста саклауда
«НК»	Сыйфатсыз
«П»	Заараланган
«ИС»	Саклау срокы чыккан
Төзелеп бетмәгән объектлар өчен	
«С»	Төзелеш эшләре бара
«К»	Төзелеш консервацияләнгән
«П»	Төзелеш эшләре консервациясез туктатылган
«В»	Башка исәп-хисап субъектына милеккә тапшырыла
9нчы графада инвентаризация объектларын хужалық әйләнешенә жәлеп итү, икътисади файда алу (файдалы потенциалны алу) максатларында файдалану, яки мөмкинлек булмаганда - объектны кайтару ысууллары турында мәгълүмат күрсәтелә	
Төп чараплар объектлары өчен	
«Э»	Эксплуатация
«В»	Файдалануга тапшырылырга тиеш
«Р»	Төзекләндерү планлаштырыла
«К»	Консервация кирәк
«М»	Объектны модернизацияләү, төзү, яңадан жиһазландыру таләп ителә
«С»	Исәптән төшерү һәм утильләштерү (кирәк булганда)
Матди запас объектлары өчен	
«Э»	Эшчәнлектән файдалану планлаштырыла
«Х»	Объектларны саклау дәвамлылығы
«С»	Юкка чыгару таләп ителә
Төзелеп бетмәгән объектлар өчен	
«С»	Төзелеш дәвам итә
«К»	Консервация кирәк
«В»	Башка исәп-хисап субъектына милеккә тапшырыла

Мәжбүри инвентаризация үткәрү очракларыннан тыш (1.5, 1.6 Боерык 49), шулай ук үткәрелә:

- тәэмин итүчеләр һәм башка оешмалар белән йөкләмәләр буенча исәп-хисапларның дөреслеген инвентаризацияләү исәп-хисапларны ярты елга кимендә 1 тапкыр чагыштыру актлары ярдәмендә башкарыла.

Инвентаризация нәтижәләре буенча инвентаризация комиссиясе рәисе житәкчегә тәкъдимнәр әзерли:

- кимчелекләрне, шулай ук яраксызга килгән мәлкәтне гаепле затлар исәбенә кертү яки аларны исәптән төшерү буенча (инструкциянең 51 п. 157н);

- бухгалтер хисабы мәгълүматлары белән үзара исәп-хисап ясау юлы белән факттагы матди кыйммәтләрнең аерымлыкларын жайга салу буенча;

- дебитор һәм кирәкле булмаган кредит бурычларын түләттерү буенча – башкарылган инвентаризация нигезендә исәп-хисапларны күшүмтә белән түләттерү;

- Сатып алушылар, тәэммин итүчеләр һәм башка дебиторлар, һәм кредиторлар белән исәп-хисапларның инвентаризация тасвиrlамасы (ф. 0504089).
  - Керемнәр буенча исәп-хисапларның инвентаризация тасвиrlамасы (ф. 0504091)

Инвентаризация нәтижәләре буенча житәкче боерык чыгара.

Хисап датасыннан соң вакыйгаларны чагылдыру

Хисап датасыннан соң булган вакыйгаларга тубәндәгеләр керә:

- Хисап датасына булган хужалық эшчәnlеге шартларын раслый торган вакыйгалар (алга таба-корректлаштыручи вакыйга)
- Хисап датасыннан соң барлыкка килгән хужалық эшчәnlеге шартлары турында сөйли торган вакыйгалар (алга таба-төзәтмәләр кертми торган вакыйга)

Төзәтүче вакыйгаларга карыйлар:

- дебиторның банкротлығы билгеләнгән тәртиптә игълан итү, әгәр хисап датасына карата әлеге дебиторга карата банкротлық процедурасы гамәлгә ашырылган булса;
- суд производствосының хисап датасыннан соң аның нәтижәсендә хисап датасына активның һәм (яисә) йөкләмәләрнең булуы раслану тәмамлау;
- хисап чорында булган иминият очрагы буенча иминият кайтару күләмен билгели торган яисә төгәлләштерә торган документны иминият оешмасыннан алу;
- хисаплылыкны имзалау датасына кадәр әлеге бухгалтерлық исәбендә хаталар табу;
- баш хисапчы карапы буенча башка вакыйгалар.

Хисап датасыннан соң мөһим корректлаштыручи вакыйга хисап елы өчен бухгалтерлық хисаплылығында, аның уңай яки тискәре характеристына карамастан, чагылдырылырга тиеш.

Хисап елында бухгалтерлық хисаплылығында теркәлү турындагы каарны баш бухгалтер кабул итә. Операция хисап елының 31нче декабренә бухгалтерлық белешмәсе (Ф. 0504833) белән хисапка карата аңлатмаларда детальләштерү белән рәсмиләштерелә.

Әлеге төзәтмәләргә тубәндәгеләр керә:

- кадастр бәяләренең хисап датасыннан соң финанс булмаган активларны үзгәртү;
- хисап датасына хәл буенча билгеле булмаган исәпкә алу субъектын үзгәртеп кору яки бетерү (бетерү) турында карап кабул итү;
- янгын, авария, табигый бәла-каза яки аның нәтижәсендә активлар юкка чыгарылган яки шактый зыян күргән башка гадәттән тыш хәл;
- чит ил валюталары курсларының хисап датасыннан соң барлыкка килгән активларның һәм (яки) йөкләмәләрнең күләме үзгәрү;
- хисап датасыннан соң булган вакыйгалар белән генә бәйле суд производствосы башлану;

- законнарны үзгәртү, шул исәптән гамәлгә ашыруны башлап жибәрүче норматив хокукий актларны раслау, дәүләт программаларын һәм проектларын үзгәртү һәм туктату, шартнамәләр һәм килешүләрнең гамәлдә булуын төзү һәм туктату, шулай ук башкарылуы активлар, йөкләмәләр, исәпкә алу субъекты керемнәре һәм чыгымнары күләменә сизелерлек йогынты ясарга мөмкин булган башка каарлар;

- баш хисапчы каары буенча башка вакыйгалар.

Хисап датасыннан соң үзгәрешләр кертми торган вакыйга әлеге вакыйга барлыкка килгән көнгә хисап елыннан соң килә торган хисап елында теркәлергә тиеш, ләкин хисапка анплатмаларда чагылдырылырга тиеш. Төзәтмәүче вакыйганы чагылдыру турсындағы каарны Баш бухгалтер кабул итә.

Эчке финанс контроле

Эчке финанс контроле Нигезләмә нигезендә башкарыла (Хисап сәясәтенә 7нче Күшүмтә).

2 нче бүлек. Бухгалтерлық исәбен алып бару ысууллары турсында Финанс активлары

Әлеге бүлек максатлары өчен финанс булмаган активлар - төп чараптар, матди булмаган һәм житештерелмәгән активлар, матди запаслар (әзер продукция һәм яңадан сату өчен товарлар).

Финанс булмаган активлар объектлары аларның беренчел бәясе буенча бухгалтерлық исәбенә кабул ителә. Алмаш операцияләр нәтижәсендә алынган объектларның беренчел бәясе таныла:

- Бюджет акчалары, субсидияләр, шулай ук мондый объектлар сатып алуға бүлеп бирелгән максатчан акчалар хисабына алынган очракта-НДС суммаларын исәпкә алып, финанс булмаган активлар объектларын сатып алуға, коруга һәм әзерләүгә фактик кертемнәр суммасы

- Үз керемнәре хисабына алынган очракта-финанс булмаган активлар объектларын сатып алуға, коруга һәм әзерләүгә фактик кертемнәр суммасы һәм:
  - о физик заттар кеременә салым салына торган эшчәнлектә - НДС суммасын исәпкә алып (әгәр салым законнарында башкача каралмаган булса)
  - о салым салынмый торган НДС булмаган эшчәнлектә - НДС суммаларын исәпкә алып
  - о бер үк вакытта эшчәнлектә, салым салына торган һәм салым салынмый торган НДС өлешеннән, РФ НК 170 статьясындағы 4.1 п. нигезендә һәм 2015нче елның 24нче апрелендәге РФ Финанс министрлығының N 03-07-11/23524 хаты нигезләмәләрен исәпкә алып, НДС өлешен исәпкә алып, бер үк вакытта куллану шарты белән. Исәпкә алу субъекты тарафыннан финанс булмаган активлар объектларын керту һәм кире кайтару буенча дайими эшләүче Комиссия формалаштырыла (Хисап сәясәтенә 8нче күшүмтә).

Бюджет исәбенә бәяләү яки гадел бәя буенча финанс булмаган активлар объектларын кабул иту таләп ителгән очракларда, ул бюджет исәбенә кабул ителгән көнгә активларны керту һәм кире кайтару буенча комиссия каары белән билгеләнә.

Эксплуатацияләү срогы билгеләнгән төп средстволар, матди булмаган, житештерелмәгән активлар, матди запаслар объектларын исәпкә алуға, шулай ук эксплуатацияләү срогы билгеләнгән төп чарапарны, материал булмаган активларны, материал запасларны юкка чыгару (шул исәптән аларны исәптән күчерү турында карап кабул итү нәтижәсендә) дайими гамәлдәге активлар керү һәм китү комиссиясе карапы нигезендә гамәлгә ашырыла (157н күрсәтмәнең 34 пункты).

Төп чарапар

Инвентарь объект төп чарапарны бюджет исәбенә алу берәмлеге булып тора.
Инвентарь объект булып тора:

- барлық җайланмалар һәм кирәк-яраклар булган мәлкәт объекты
- аерым конструктив яктан аерымланган предмет, билгеләнгән үтәү өчен билгеле бер мәстәкыйль функцияләр
- аерымланган конструктив-бербәтен һәм билгеле бер эшне башкару өчен билгеләнгән предметлар комплексы

Бер инвентарь объекты буларак комплекттагы компьютерлар исәпкә алына: монитор, системалы блок, тычкан, клавиатура. Әгәр мониторлар мәгълүматны чыгаруның мәстәкыйль җайланмалары (мәгълүмат панельләре) булса, алар төп чарапарның мәстәкыйль инвентарь объектлары буларак исәпкә алына. Мондый объектларны мәстәкыйль объектлар буларак бүлеп бири турындагы карап исәпкә алынганда активларны керту һәм алу комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

Объектны активлар керү һәм кире кайтару буенча комиссия тарафыннан төп акчаларны таныганда, түбәндәге нигезләмәләрне исәпкә алып, инвентарь объектының составы билгеләнә:

- Бер үк вакытта кулланыла торган төп чарапарның (бер килешү яки контракт қысаларында бер тәэминатчыдан сатып алынган) бер бәясе 100 000 сумга кадәр булган (периферия җайланмалары һәм компьютер жиһазлары, бер үк вакыт дәвамында кулланыла торган жиһазлар (өстәлләр, урындықлар, шкафлар, бер бүлмәнең торышы өчен кулланыла торган башка жиһазлар h.b.) бер төрле инвентарь объектына берләшәләр. Әлеге объектларны исәпкә алу финанс булмаган активларны төркемләп исәпкә алуның бер Инвентарь карточкасында алып барыла (ф. 0504032)

- Булачак икътисадый файда, файдалы потенциал керү чорын мәстәкыйль билгеләргә мөмкин булган мәлкәт объектының бер өлеше, яки башка өлешләрдән файдалы файдалану вакыты булган мәлкәтнең бер өлеше төп акчаларны исәпкә алу берәмлеге дип танылырга мөмкин, һәм аның бәясе мәлкәт объектының гомуми бәясеннән шактый зур (49% тан артык) зурлыкны тәшкил итә (алга таба - төп акчалар объектының структур өлеше).

Исәпкә алынганда активларны керту һәм алу буенча Комиссия төп акчалар объектының состав өлешләрен билгели. Состав турында белешмәләр 5нче Бүлекнен Инвентарь карточкасын тутырганда теркәлә (ф. 0504031). Инвентар карточкада (ф.

0504031), шул ук вакытта Комиссия төп объектны, шулай ук төп объектка караган ин мөһим корылмаларны, жайлланмаларны билгели.

Исәпкә алганда, активларны керту һәм алу буенча Комиссия төп акчаларны түбәндәге төркемнәрен берсенә кертә (259н боерыгының 5 пункты):

- Акчалата ағымнарны генерацияләми торган активлар (нГДП активлары)
- Акчалата ағымнарны генерацияләүче активлар (ДДП активлары)
- Акчалата ағымнарны генерацияләү берәмлеге (ГДП берәмлеге)

Исәпкә алынганнан соң, төп акчалар башка төркемгә активларны керү һәм чыгару комиссиясе каары буенча классификацияләнергә мөмкин.

Төп чарапарның инвентарь номерлары түбәндәге тәртиптә кодлана:

- Күчмез милекне шифрлау-00000000
- Аеруча кыйммәтле күчмез милекне шифрлау-00000000

Төп чарапарны аналитик исәпкә алу документлары булып тора:

- Финанс булмаган активларны исәпкә алуның инвентарь картасы (ф. 0504031)
- Финанс булмаган активларны төркемләп исәпкә алуның инвентарь картасы (ф. 0504032)

- Финанс булмаган активларның инвентарь исемлеге (Ф. 0504034)

Төп акчалар объектларын бюджет исәбенә алу, активларны алу һәм кире кайтару буенча комиссия каары – финанс булмаган активларны кабул итү һәм тапшыру турында акт белән рәсмиләштерелә (ф. 0504101). Объект турында мәгълүмат алу мөмкин булмаган очракта, тапшыруучы яктан, шулай ук берьяклы исәпкә алынган очракта, Акт (Ф.0504031) төзелә һәм берьяклы тәртиптә тутырыла.

Төп чарапар объектларына амортизация ясала:

- «транспорт чарапары» һәм «машиналар һәм жиһазлар» төркемнәренә «3» коэффициенты белән киметелә торган калдык методы белән;
- линия ысулы – төп чарапарның калган төркемнәренә.

Төп чарапарны модернизацияләү, реконструкцияләү, ремонтлау үз кечләре белән дә, шулай ук чит оешмалар жәлеп итеп башкарыла.

Ремонт яки реконструкция (модернизацияләү) нәтижәләре активлар керү һәм чыгару буенча комиссия каары белән кабул ителә. Башкарылган ремонт яки модернизация нәтижәләрен чагылдыруучы документ булып, төп чарапарның ремонтланган, реконструкцияләнгән һәм модернизацияләнгән объектларын кабул итү һәм тапшыру турында акт тора (ф. 0504103). Күрсәтелгән акттан мәгълүматлар төп акчаның инвентарь карточкасына кертелә. Актны ике якли тәртиптә рәсмиләштереп булмаса яки актны тутырудан баш тарткан очракта (Ф. 0504103) ремонт эшләрен (модернизация, төзеп бетерү, жиһазлау эшләрен) башкаручы тарафыннан акт берьяклы тәртиптә төзелә һәм тутырыла.

Ремонт нәтижәләре буенча төп средстволарның структур өлеше алмаштырылган очракта, төп акчаны өлешчә исәптән төшерү, андан соң аны комплектацияләү белән башкарыла. Төп акчалар объектына кертелә торган структур өлешкә активларны керту һәм чыгару буенча Комиссия файдалы куллану срокын мөстәкыйль билгели ала

икән, мондый структур өлеш аерым инвентарь объекты дип таныла (257н боерыгының 7 п.).

Төп акчалар объектын бер тапкыр комплектлау һәм өлешичә исәптән тәшерү активларны керү һәм чыгару буенча комиссия каары нигезендә башкарыла. Үткәрелгән комплектациянең нәтижәсен чагылдыручи документ булып комплектлаштыру акты тора (р-1 формасы, мәстәкыйль эшләнгән).

Дәүләт секторы оешмалары файдасына хисап тотканда төп акчаларны яңадан бәяләү баланс бәясен арттыру (тапкырлау) һәм жыелган амортизация ысулы белән башкарыла, шул рәвешле алар суммасында бәяләнгән бәяне яңадан бәяләү үткәру датасына алу өчен башкарыла (41 П. 257н)

Объектны 3 айдан артык вакытка консервацияләү (расконсервацияләү) житәкче боерыгы нигезендә беренчел исәп документы - төп чараптар объектларын консервацияләү (расконсервацияләү) турында акт белән рәсмиләштерелә (к-1 формасы, мәстәкыйль рәвештә эшләнгән). Төп чараптар объектын консервацияләүне (расконсервацияләүне) 3 айдан артык вакытка аерып алу объектны консервацияләү (расконсервацияләү) турында язманы исәпкә алу объектының инвентар карточкасына керту юлы белән, «Төп акчалар» 010100000 счетын аналитик исәпләү счетлары буенча чагылдырмыйча чагылыш таба.

Төп акчаларны алу активларны керту һәм чыгару буенча комиссияне исәптән тәшерү өчен типлаштырылган актлар белән рәсмиләштерелә. Тиешле актлар расланганчы төп акчаларны сүтү һәм демонтажлау рәхсәт ителми. Төп чараптарның күчерелгән объектлары (шулай ук аларның өлешләре), алга таба куллану яисә сату өчен яраклы түгел, аларны утильләштерү (юкка чыгару) вакытына кадәр яисә яңа максатчан функция ачыкланганчы, забаланс счетында чагылыш табарга тиеш:

- төп акчаның калдык бәясе буенча- булганда;
- шартлы бәяләүдә 1 объект өчен 1 сум – булмаганда (амортизация исәпләүнен 100%).

Төп чараптарны сату финанс булмаган активларны кабул итү һәм тапшыру турында акт белән рәсмиләштерелә (ф. 0504101).

Матди булмаган активлар

Интеллектуаль эшчәнлекнең саклана торган нәтиҗәләре һәм 157н күрсәтмәнен 56 п. шартларын канәтгатьләндергәндә, РФ ГК 1225 ст. (4 өлеш) дип аталган индивидуализация чараптары матди булмаган активларга кертелегә мөмкин.

Аналитик исәпкә алу, исәпкә алу һәм матди булмаган активларны исәптән тәшерү документлары төп чараптар өчен дә охшаш.

Матди булмаган активлар объектларына аерым хокукларның барлыкка килүен һәм булуын чагылдыручи документлар әлеге хисап сәясәтенә 9нчы күшымта белән билгеләнгән.

Матди булмаган һәр объектка уникаль инвентарь номеры бирелә. Матди булмаган активларның инвентарь номерларын кодлаштыру-00000000.

Файдалы куллану вакытын ышанычлы билгелөргө, файдалы куллануның билгесез сробы булган матди булмаган активлар дип санарага мөмкин булмаган матди булмаган активлар. Күрсәтелгөн матди булмаган активлар буенча, амортизация түлөүлөре билгелөү максатларында, файдалы куллалану сробы ун ел исәбеннөн билгелөнө.

Матди-житештерү запаслары

Материал запасларына, аларның бәясенә бәйсез рәвештә (инструкциянен 99 п.157н) чорда эшчәнлектә кулланыла торған предметлар керә. Милек объектын файдалы куллану сробы түрүндагы ахыргы каарны, аны исәпкә алганда, активларны керту һәм алу буенча Комиссия кабул итә.

Моннан тыш, матди запасларга шулай ук карыйлар:

- канцтоварлар һәм канцелярия кирәк-яраклары, шул исәптән папка өчен кәгазь, дыроколлар, степлерлар.

- Дискетлар, CD-дисклар, флеш-туплагычлар һәм хәтер карталары һәм башка мәгълүмат йөртүчеләр

Матди запаслар товар белән тәэммин итүче (товар накладнойлары) документлары нигезендә сатып алганда исәпкә алына.

Куләмле һәм (яки) сыйфатлы чыгым, шулай ук кабул ителә торған матди кыйммәтләр ассортиментының озату документларына туры килмәве булганда, активларны алу буенча Комиссия материалларны кабул итү актын төзи (ф. 0504220). Моннан тыш, материалларны кабул итү акты (ф. 0504220) матди запасларны исәпкә алу документсыз кабул ителгән очракта кулланыла.

Акча өчен сатып алынган матди запасларны бәяләү сатып алының факттагы бәясе буенча аларны сатып алу белән бәйле чыгымнары исәпкә алып башкарыла. Аларны исәпкә алу өчен алына торған матди запасларның факттагы бәясе 10500 000 «Матди запаслар» аналитик счетларында формалаша.

Үз көчләре белән булдырыла торған матди запасларның факттагы бәясе, шулай ук сатып алганда ёстәмә чыгымнар булган очракта, «Матди запасларга кертемнәр» 10604 000 счетында формалаша, аларны китерү, туплау һәм башка шундый ук чыгымнары үз эченә ала.

Үзәкләштерелгән тәэммин итү кысаларында сатып алынган матди запасларның бәясен билгелөгәндә, матди кыйммәтләрне үзәк складларга һәм (яки) йөк алучыларга житкерү һәм өзөрләү чыгымнары исәпкә алынмый.

Матди җаваплы затлар матди хәзинәләрне исәпкә алу карточкаларында аерым категория матди запасларын исәпкә алып бара (ф. 0504043).

Оешма эчендә матди запасларны эчке яктан структур бүлекчәләр яки матди җаваплы затлар арасында күчерү накладной-таләп (ф. 0504204) белән рәсмиләштерелә.

Матди запасларны исәптән төшерү (жибәрү) уртача факттагы бәядән башкарыла.

Материалларны исәптән төшерү һәм бирү түбәндәгө тәртиптә башкарыла:

• Канцелярия кирәк-яракларын исәптән төшерү учреждение ихтыяжлары өчен матди қыйммәтләр бирү исемлеге буенча башкарыла (Ф. 0504210), аларны бүлеккә житәкчे боерыгы белән билгеләнгән нормалар буенча бирелгән вакытта

• Чистарту һәм юу чараларын исәптән чыгару учреждение ихтыяжлары өчен матди қыйммәтләр бирү Исемлеге буенча башкарыла (ф. 0504210)

• ГСМ исәптән төшерү жиңел автомобильнең юл битләре (З типлаштырылган тармакара форма № 3) (ОКУД 0345001) нигезендә рәсмиләштерелгән матди запасларны бетерү турында акт белән рәсмиләштерелә. Ягулык-майлау материалларын сарыф итү нормалары Россия Транспорт министрлығының 2008нче елның 14нче марта инан АМ-23-р боерыгы белән гамәлгә кертелгән методик рекомендацияләр нигезендә эшләнә һәм житәкчे боерыгы белән раслана.

• Әзер продукция житештерү өчен матди запасларны тапшыру, накладной-таләпне рәсмиләштереп, эчке күчеш буларак күрсәтелә (ф. 0504204)

• Яраклык вакыты чыккан матди запаслар, үткәрелгән инвентаризация нәтижәләре буенча, матди запасларны исәптән төшерү турында акт нигезендә, исәптән төшерелә (ф. 0504230)

• Оешмаларга һәм физик затларга сатылган матди запасларны исәптән төшерү материалларны (матди қыйммәтләрне) читкә жибәрүгә накладной белән рәсмиләштерелә (ф. 0504205)

• Матди запасларны бетерү өчен Хисап сәясәтенең әлеге пункты белән билгеләнмәгән башка очракларда матди запасларны бетерү турында Акт кулланыла (ф. 0504230)

Акчалар

Касса китабы кәгазь формада күл белән язып алыш барыла (3210-У курсәтмәләренең 4.7 пункты).

Кассадагы қыйммәтләрне саклау өчен баш кассир җавап бирә. Баш кассир теләсә нинди керемне һәм акча чыгымын касса кенәгәсендә документ төзелгән көнне мәжбури рәвештә терки.

Касса китабы шнурлана, нумерлана, житәкчे һәм баш хисапчы тарафыннан бастырыла һәм имзалана.

Кассаның лимиты житәкчे боерыгы белән билгеләнә (3210-У курсәтмәсенең 2 пункты).

Кассага физик затлардан акча кабул итү катый хисап бланклары (ф. 0504510 квитанциясе) һәм Керем кассасы ордерлары (ф. 0310001) буенча башкарыла.

Кассадан акча бирү чыгымлы касса ордерлары, түләү ведомстволары, акча бирү өчен гаризалар һәм башка документлар буенча башкарыла. Акча бирүгә документларга житәкчे һәм баш хисапчы күл куя.

Акчалата документлар

Акчалата документлар составында исәпкә алыша (157н инструкция буенча 169 п.):

- Почта маркалары һәм маркаланган конвертлар
- Бензин талоннары
- Шифаханәләргә түләнгән юлламалар
- Метрода йөру һәм жир өсте маршрут тәрләре билетлары

Акчалата документлар кассада саклана. Кассага кабул итү һәм кассадан мондый документлар килүче касса ордерлары (Ф. 0310001) һәм чыгым касса ордерлары (Ф. 0310002) белән рәсмиләштерелә. Керем һәм чыгым касса ордерлары "Фондовый" язмасы язылган керем һәм чыгым касса документларын теркәү журналында акча белән операцияләр ясаучы керем һәм чыгым касса ордерларыннан аерым теркәлә.

Акчалата документлар белән операцияләрне исәпкә алу, аларга "Фондовый" языын күрсәтеп, касса кенәгәсeneң аерым битләрендә алыш барыла.

Дебиторлар белән исәп-хисап

«Керемнәр буенча исәп-хисап» 0 20500 000 счетында түләүчеләргә карата таләпләр барлыкка килгән вакытта исәпләнгән исәп-хисаплар исәпкә алына:

- Төзелгән килешүләр нигезендә,
- Килешүләр буенча,
- РФ законнары нигезендә йөкләнгән функцияләрне үтәгәндә.

Билгесез вакытка төзелгән шартнамәләр кысаларында аренда исәбен алу объектлары (РФ ГК 610 ст. нигезендә) операцион аренда объектлары булып санала. Мондый объектлар буенча керемнәр һәм чыгымнар бюджет планлаштыруы (елга һәм план чорына бюджет сметасын төзү) срокыннан чыгып исәпкә алына (2018 елның 7 мартандагы N 02-07-10/1479) РФ Финанс министрлыгы хаты).

Штраф санкцияләреннән керемнәрне исәпләү исәп сәясәтендә билгеләнгән беренчел документ формасы буенча контрагентны (бурычлы дип танылган яки түләнергә тиешле, законлы көченә кергән суд каары, штрафлар, пенялар, башка санкцияләр нигезендә бурычлы дип танылган) язма дәгъвалау нигезендә гамәлгә ашырыла (РФ Финанс министрлыгының 2015 елның 29 маенданы N 02-07-10/31334 хаты). Күрсәтелгән керемнәрне исәпләгәндә 1 20940 000 счеты кулланыла.

Бирелгән аванслар буенча исәп-хисап

Төзелгән шартнамәләр (контрактлар), аванс түләүләре шартлары (подотчетлы затларга бирелгән аванслардан тыш) нигезендә бирелгән исәп-хисаплар «Бирелгән аванслар буенча исәп-хисаплар» 1 20600 000 счетын кулланып гамәлгә ашырыла.

Контракт (килешү) үтәлмәгән очракта, контрагент тарафыннан күчерелгән аванс түләүләре һәм 1 20930 000 «Чыгымнарны компенсацияләү буенча исәп-хисаплар», товар белән тәэммин итүче (башкаручы) адресына язма дәгъва белдерү нигезендә һәм авансны кире кайтару турында таләпләр (162н П. 86 инструкция), Россия Финанс министрлыгы № 02-02-04/67438, Россия Казначылыгы № 42-7.4-05/5.1-805 (25.12.2014 ел) хисап финанс елы ахырына кадәр кайтарылмаган сумма аванс

түләүләрен алучыларның дебеты буенча аванс түләүләрен компенсацияләү буенча таләпләр суммасында исәпләнергә тиеш

Күзәтчелек итүче затлар белән исәп-хисаплар

Хисапка акча һәм акчалата документлар алу хокукуна ия затлар исемлеге Житәкче Боерыгы белән билгеләнә.

Хисап өчен акча алу өчен хезмәткәр аванс суммасы, аванс билгеләнеше, аванс күләмен исәпләү (нигезләү) һәм ул бирелә торган срок күрсәтеп язмача гариза (3-1 формасы, мәстәкыйль эшләнгән) рәсмиләштерә.

Яңа хисап суммасын бирү хисаплы зат өчен аванс хисабы бирү вакыты житкән акча чаралары буенча бурычлар булмаганда рәхсәт ителә.

Хезмәткәр житәкче рәхсәте белән чыгымнарны үз акчалары хисабына түләгәндә бу чыгымнарны кайтарганда аерым очракларда. Чыгымнарны кайтару житәкче раслаган чыгым чаралары турында хезмәткәрнең аванслы хисабы, расланган документлар һәм тотылган чыгымнарны каплауга гариза буенча башкарыла (3-2 формасы мәстәкыйль эшләнгән).

Контрольлек иту, хезмәткәрләрнең үз акчалары хисабына тотылган чыгымнарны каплау максатларында бары тик канцелярия товарлары, элемтә хезмәтләре, нотариус хезмәтләре өчен чыгымнар буенча гына гамәлгә ашырыла. Гариза һәм аванс хисабы житәкчегә мондый чыгымнарны гамәлгә ашырганнан соң 1 айдан да соңга калмыйча бирелергә тиеш.

Хезмәткәрләрне хезмәт командировкаларына жибәрү һәм командировка чыгымнарын каплау тәртибе командировкалар турында Нигезләмә белән билгеләнгән (Хисап сәясәтенә 11нче Кушымта)

Әгәр дә хезмәткәрне эштән чыгарганды (яки үлгәндә) хисап елы ахырына кадәр хисап суммалары буенча исәп-хисап ясалмаган булса, 1 20800 000 хисабында чагылдырылган дебитор бурычы суммасы «Чыгымнарны компенсацияләү буенча исәп-хисап» 1 20930 000 счетына күчерелә. Претензия эше алып барыла торган, шул исәптән бурыч суммасы дәгъва белдерелгән очракта (162н күрсәтмәнен 86 п.) хисаплы затлар буенча бурыч шундый ук тәртиптә күчерелә.

Хезмәткә түләү буенча персонал белән исәп-хисап

Хезмәткәрләрне тәп средстволар яки матди запаслар булдыру чараларына җәләп иткән очракта, агымдагы чыгымнар урынына өлеге активларның беренчел бәясенә кертелергә тиеш.

Шул ук вакытта тәп средстволарны яки матди булмаган активларны булдыруга сарыф ителгән күрсәтелгән хезмәткәрләрнең эш вакыты заказ-нарядлар белән рәсмиләштерелә һәм эш вакытын исәпкә алу табельләрендә чагылдырылмый. Тәп

акчалар яки матди булмаган активлар булдыруга сарыф ителгөн эш вакытының санын төгөл билгеләү мөмкин булмаса, исәпләнгән хезмәт хакының барлық суммасы ағымдагы чыгымнарга карый.

Хезмәт хакы һәм башка түләүләр буенча хезмәткәрләр белән исәп-хисап эшчеләрнең шәхси банк карталары аша башкарыла. Хезмәт хакы һәм башка түләүләр суммаларын хезмәткәрләрнең банк карталарына күчерү Дт 1 30211 830 Кт 1 30405 211 (РФ Финанс министрлыгының 2015 елның 8 июлендәге N 02-07-07/39464 хаты) белән чагыштырыла.

Эш вакытын куллануны исәпкә алу табеле (ф. 0504421) эш вакытын нормаль кулланудан тайпылышлар буенча алыш барыла (52н боерыгы).

Хезмәткә түләү буенча исәп-хисапларның аналитик хисабы бүлекләр буенча хезмәт өчен түләү буенча исәп-хисап операцияләре журналында алыш барыла (инструкциянең 157н п.).

Башка йөкләмәләр буенча исәп-хисап

Бер төрле каршылыкли таләпләр (бер килешү буенча дебитор бурычы һәм бер тәэмин итүче белән төзелгән башка килешү буенча кредитор бурычы булганда) үтәлми.

Бурычларны бетерү тәртибе

Дәгъва элек вакыты чыккан кредитор бурычы һәм керемнәр буенча дебитор бурычы, түләттереп булмый торган бурыч йөкләмәләрне үткәрелгән инвентарьлаштыру нәтижәләре буенча бухгалтерлык исәбендә билгеләнә. Түләтү гамәлгә ашырылмый дип таныла:

- дәгъва электрлекке сробы чыккан бурычлар (196 ст. РФ ГК);
- аны үтәү мөмкин булмау аркасында йөкләмә туктатылган бурычлар (РФ ГК 416 ст.);
- дәүләт хакимиите органы яисә жирле үзидарә органы акты нигезендә йөкләмәләр туктатылган бурычлар (РФ ГК 417 ст.);
- бурычлының үлеме сәбәпле туктатылган бурычлар (РФ ГК 418 ст.);
- оешманың ликвидацияләнүе сәбәпле туктатылган бурычлары (РФ ГК 419 ст.).

Күрсәтелгән бурычларны ачыклаганды инвентарьлау комиссиясе алар буенча аерым инвентарь язмасын тутыра (ф. 0504091 яки Ф. 0504089) һәм житәкчегә бурычларны бетерү түрүнда кинәш бирә.

Бурычларны түләттереп бетермәү житәкчө боерыгы буенча активларны алу һәм кире кайтару буенча комиссия каары белән рәсмиләштерелә.

Килешү, контракт шартларыннан килеп чыга торган таләпләр, шул исәптән кредитор инвентаризациясе нәтижәләре буенча расланмаган кредитор бурычы суммасы инвентарьлау комиссиясе каары һәм житәкчө боерыгы нигезендә 20-нче баланслы счетка күчерелергә тиеш.

Керемнәрнең һәм чыгымнарының аерым төрләре

Чыгымнар акчаларны фактта түләү вакытына карамастан, алар карый торган хисап чорында таныла.

Киләчәк чорларның 0 40140 000 хисабында исәпкә алына торган керемнәренә түбәндәгеләр керә:

- абонемент буенча керемнәр

Киләсе чордагы чыгымнар составына 0 40150 000 счетында исәпкә алына торган чыгымнар кертелә:

• лицензияле компьютер программасы белән тәэммин итүне сатып алу чыгымнары, алар сатып алынган көннән алыш биш ел дәвамында чыгымнарга керә (РФ ГК 1235 ст. 4 п.)

• кулланучы лицензиясендә курсәтелгән чор дәвамында чыгымнарга керә торган лицензияләнгән компьютер программасы белән тәэммин иту өчен чыгымнар

• иминият килешүләре буенча иминият взнослары, алар килешүдә билгеләнгән вакыт дәвамында чыгымнарга тигез карый

Киләсе чордагы чыгымнар агымдагы финанс елның финанс нәтижәләренә, алар карый торган чор дәвамында, тигез исәпкә алына.

Резервлар

Резервлар 1 40160 000 счетта исәпкә алына. Резервлар түбәндәге максатларга булдырыла:

• фактта эшләнгән вакыт өчен отпускларны түләү өчен, хезмәткәрнең (эшченен) мәжбури социаль иминиятенә түләүләрне дә кертеп, - 0 40160 211 (213) счетлары буенча (алга таба-ял өчен резерв);

• исәпләү буенча хисап датасына беренчел исәпкә алу документлары булмау сәбәпле аларның күләме буенча билгесезлек булган коммуналъ чыгымнары түләү йөкләмәләре – 0 40160 223 исәп буенча.

Коммуналъ чыгымнар резервын исәпләү һәм аны исәпләү хисап елның 31нче декабренә хисап приборлары күрсәткечләре нигезендә баш хисапчы тарафыннан башкарыла.

Резервны исәпләгәндә исәпкә алу субъекты РФ Финанс министрлыгының 2015нче елның 20нче маеннан N 02-07-07/28998 Хаты нигезләмәләреннән файдалана. Ял өчен резервны исәпләү хисап елның 31нче декабренә кадәр, кадрлар һәм барлык персоналның уртacha хезмәт хакы бүлгеге мәгълүматларына караганда, хезмәткәрләрнең ял көннәре планлаштырылган саныннан чыгып башкарыла

Резерв бары тик шул чыгымнарны каплау өчен генә кулланыла, аларга карата бу резерв башта булдырылган. Шул ук вакытта алда торган чыгымнар резервы формалаштырылган чыгымнарны исәпкә алуда тану булдырылган резерв суммасы хисабына гамәлгә ашырыла.

Чыгымнарны санкцияләу

Йөклөмәләр һәм акчалата йөклөмәләрне кабул итү тәртибе Хисап сәясәтенә 12нче Кушымтада билгеләнгән.

Чагылдырылган чыгымнар, чыгымнар бәясен төзәтүче документлар килгәндә, санкцияләу операцияләре буенча тиешле төзәтмәләр язуары үткәрелә.

Агымдагы финанс елы тәмамлануга, әгәр үтәлмәгән бюджет йөклөмәләре киләсе финанс елы чыгымнары хисабына үтәлергә планлаштырылса, алар киләсе финанс елында киләсе финанс елында үтәлешкә планлаштырылган күләмдә исәпкә алынырга (яңадан теркәлергә) тиеш.

Баланстан тыш счетларының аерым төрләрен куллану

Баланстан тыш счетларда исәпкә алу гади система буенча алып барыла.

01 хисабында «Файдалануга алынган мәлкәт» исәпкә алынырга тиеш:

• Кулланучы лицензиясе буенча сатып алына торган программа тәэминаты – сатып алу бәясе (бәтен файдалану срокы өчен килешү буенча гомуми кыйммәт), ә аны килешү шартларыннан чыгып билгеләу мөмкин булмаганда-шартлы бәядә-бер объектка бер сум

• Учреждениеләрне һәм дәүләт органнарын оештыру-техник тәэмим итү буенча үз өстенә йөкләнгән функцияләрне үтәгәндә, баланс тотучы тарафыннан бирелгән матди объектлар – тапшыру документларында курсәтелгән бәядән, ә ул булмаганда – бер объектка бер сум шартлы бәядән бирелә

02 хисабында «Саклауга кабул ителгән (кабул ителүче) матди кыйммәтләр» исәпкә алынырга тиеш:

• Заказчылардан эшкәртүгә алынган матди кыйммәтләр һәм заказчы материалларыннан алып аны тапшырганчы житештерелгән өзөр продукция

• Исәптән тәшерү түрүнда карап кабул иткән мәлкәт, аны демонтаж (утильләштерү, юкка чыгару) вакытына кадәр яисә башка максатчан функцияне ачыклау түрүнда карап кабул ителгән - шартлы бәяләүдә бер объект өчен бер сум, ә калган бәя булганда - калган бәя буенча.

• Хезмәткәрләрдән файдалануда хезмәткәрләрнең мәлкәте-житәкче кул куйган хезмәт язмалары нигезендә исәпкә алына торган бер объект өчен шартлы бәядә бер сум.

03 хисабында «Катый хисап бланклары» счетында исәпкә алынырга тиеш:

- Хезмәт кенәгәләре бланклары
- Аттестатлар
- Квитанцияләр (ф. 0504510)

Хезмәт кенәгәләренең бланклары сатып алу бәясеннән чыгып исәпкә алына. Катый хисапның башка бланкларын куллану яки саклау урыннары буенча детальләштереп, баланстан тыш счетта чагылдыру-бер бланк өчен бер сум.

04 хисабында «Тұләми торған дебиторларның бурычы» дебиторларның бурычлары исәпкә алына. Баланстан төшереп калдыру һәм 04 хисабына бурычларны исәпкә алу өчен нигез булып активларны алу һәм кире кайтару буенча комиссия карары тора. 04 хисабында чагылдырылған бурычлар суммасы, бурычларны түләту процедурасының РФ законнары нигезендә яңадан торғызылу вакытын күзәтеп тору максатларында, ел саен инвентарьлаштырылырга тиеш. Бурычларны баланслы исәпкә алудан төшереп калдыру бурычны түләтүгө ышанычсыз дип тану турында активларны көрү һәм алу комиссиясе карары нигезендә гамәлгә ашырыла (157н күрсәтмәнең 339 пункты).

09 хисабында «Искергән транспорт charalарына запас частылар» исәпкә алына:

- двигательләр,
- шиннар.

20 хисабында «Кредиторларга ихтияж булмаган бурыч» исәбендә инвентарьлау комиссиясе карары нигезендә баланстан төшереп калдырылған кредиторларга ихтияж булмаган әжәт суммасы исәпкә алына.

Хисап төзү максатларында, ихтияж булмаган кредиторлар тарафыннан исәптә түләү түбәндәге тәртиптә башкарыла:

- эрэ алыш-бирешләр буенча бурыч;
- кызықсыну белән килешүләр буенча бурыч;
- башка алыш-бирешләр буенча бурыч.

Бурычларны бетерү инвентарьлау комиссиясе карары нигезендә башкарыла.

21 хисабында «Эксплуатацияләүдәге тәп charalар» счетында, китапханә фонды объектларыннан һәм күчемсез мәлкәт объектларыннан тыш, 10.000 сумга кадәр булган тәп акчалар объектлары исәпкә алына.

Исәпкә алу файдалануга тапшырылған объектның баланс бәясе буенча алып барыла.

Объектларны баланстан чыгару турындағы документ булып финанс булмаган активларны (транспорт charalарыннан тыш) исәптән төшерү туринде Акт тора (ф. 0504104)

27 хисабында «Хезмәткәрләргә (эшчеләргә) шәхси файдалануга бирелгән матди кыйммәтләр» счетында шәхси файдалануга бирелгән вакытта 0 10500 000 баланс счетыннан төшереп калдырылған объектлар исәпкә алына.

Шәхси файдалануга бирелгән милекне аналитик исәпкә алу документы булып, милеккә ия булган һәр хезмәткәр өчен рәсмиләштерелергә тиешле мәлкәтне исәпкә алу Карточкасы (китап) тора.

Мәлкәтне баланс счетыннан төшереп калдыру, күчерүнең сәбәпләрен күрсәтеп, матди запасларны бетерү туринде акт белән көрү һәм активларны алу комиссиясе карары белән рәсмиләштерелә (ф. 0504230).

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Килди авыл
жирлеге Хисап сәясәтенә
1нче күшымта

Беренчел исәп документларын, акчалата һәм исәп-хисап документларын, финанс
йөкләмәләрен имзаларга хокуклы вазыйфай затлар исемлеге

Беренчел исәп документларын, исәп-хисап документларын, финанс йөкләмәләрен
беренче имзалау хокукуна ия:

- Килди авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе

Исәп-хисап документларының, финанс йөкләмәләренең икенче имzasы хокукуна ия:

- Баш бухгалтер

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Килди авыл
җирлеге Хисап сәясәтенә
4нче күшмәтта

Документлар әйләнеше графигы

Документ исеме	Документ булдыру				Исәпкә алу	
	Нөхчә саны	Язы өчен жаваплы	Жаваплы башкаручы	Теркәлү өчен тапшыру вакыты	Кем башкара	Үтәү вакыты
1	2	3	4	5	6	7
ы кабул итү һәм тапшыру турында Акт (ф. 0504101)	2 нөхчәдә	Житәкче Комиссия	Баш бухгалтер	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
нс булмаган активларны) кабул итүгә керү ордеры	2 нөхчәдә	Баш бухгалтер	Баш бухгалтер	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
иң инвентарь картасы (Ф. 0504031)	1 нөхчәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
исәпкә алуның инвентарь картасы (0504032)	1 нөхчәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
ланган, реконструкцияләнгән һәм модернизацияләнгән тыру турында Акт (0504103)	2 нөхчәдә	Комиссия Житәкчесе	Житәкче	Ремонтны башкарган саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
ы эчке яктан күчерү накладное (0504102)	2 нөхчәдә	МОЛ	МОЛ	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
ы (транспорт чараларыннан тыш) исәптән төшерү	2 нөхчәдә	Баш бухгалтер	Финанс булмаган активлар буенча Комиссия	Гамәлгә куючы белән (аеруча кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән төшерү һәм килештерү буенча	Баш бухгалтер	Гамәлгә куючы белән (аерucha кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән төшерү һәм килештерү буенча
төшерү турында Акт (0504105)	2	Баш бухгалтер	Финанс	Гамәлгә куючы	Баш	Гамәлгә куючы

	нөсхәдә		булмаган активлар буенча Комиссия	белән (аерucha кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән тәшерү һәм килештерү буенча	бухгалтер	белән (аерucha кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән тәшерү һәм килештерү буенча
таре исәптән тәшерү турында Акт (0504143)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Финанс булмаган активлар буенча Комиссия	Гамәлгә куючы белән (аерucha кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән тәшерү һәм килештерү буенча	Баш бухгалтер	Гамәлгә куючы белән (аерucha кыйммәтле мәлкәт буенча) исәптән тәшерү һәм килештерү буенча
уенча инвентарь карточкалары Исемлеге (0504033)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
ың инвентарь Исемлеге (0504034)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
уенча әйләнештәге ведомство (0504035)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
ы табу һәм күчерү буенча операцияләр журналы	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
бъектлары буенча инвентаризация язы (исәпләү	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.
мәтләрне) кабул итү акты (0504220)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Финанс булмаган активлар буенча Комиссия	Кыйммәтләрне кабул иткән саен	Бухгалтерия	Кыйммәтләрне кабул иткән саен
нс булмаган активларны) кабул итүгә керү ордеры	2 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
мәтләрне) якка жибәрүгә Накладная (0504205)	2 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Бирелгән саен	Бухгалтерия	Көн саен
ен матди кыйммәтләр бирү исемлеге (0504210)	2 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Бирелгән саен	Бухгалтерия	Ай саен

таре исәптән төшерү турында Акт (0504143).	1 нөсхәдә	Комиссия (боерык)	Житәкче	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
уммалы исәбен алу картасы (0404041)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
алу картасы (0504043)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
ы табу һәм күчерү буенча операцияләр журналы	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
бъектлары буенча инвентаризация язы (исәпләү	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.
имәтләрне) кабул итү акты (0504220)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Финанс булмаган активлар буенча Комиссия	Кыйммәтләрне кабул иткән саен	Бухгалтерия	Кыйммәтләрне кабул иткән саен
нс булмаган активларны) кабул итүгә керү ордеры	2 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Кергән саен	Баш бухгалтер	Кергән саен
имәтләрне) якка жибәрүгә Накладная (0504205)	2 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Көн саен	Бухгалтерия	Көн саен
уммалы исәбен алу картасы (0404041)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
алу картасы (0504043)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
и буенча складта исәпкә алу исәбе	2 нөсхәдә	Житәкче	Баш бухгалтер	Көн саен	Бухгалтерия	Көн саен
ы табу һәм күчерү буенча операцияләр журналы	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
бъектлары буенча инвентаризация язы (исәпләү	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.
1801)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Түләгән саен	Хисапчы	Түләгән саен
картылган) (0531851)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Түләгән саен	Хисапчы	Түләгән саен
02)	2	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Акча алган саен	Хисапчы	Акча алган саен

	нөсхәдә					
акча алу өчен гариза (0531844)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Акча күчерелгән саен	Хисапчы	Акча күчерелгән саен
303))	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Акча инкассациясе вакытында	Хисапчы	Акча инкассациясе вакытында
еру (0402001)	6 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Касса чыгымына Гариза белән бер үк вакытта	Хисапчы	Касса чыгымына Гариза белән бер үк вакытта
яләр журналы (0504071)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Акча инкассациясе вакытында	Хисапчы	Акча инкассациясе вакытында
алу счетларында калган калдыкларның инвентарьлау ордены (0310001)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия комиссиясе	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
0002)	2 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Баш бухгалтер	Инвентаризация уткәргән саен.	Хисапчы	Инвентаризация уткәргән саен.
дарын теркәү журналы (031003)	1 нөсхәдә	Баш хисапчы	Гл. Баш бухгалтер	Көн саен	Бухгалтерия	Көн саен
акча бирү өчен ведомство (0504501)	1 нөсхәдә	Баш хисапчы	Чыгарылган саен	Хисапчы	Бухгалтерия	Көн саен
	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Хисапчы	Ай саен
	1 нөсхәдә	Баш хисапчы	Гл. Баш бухгалтер	Көн саен	Бухгалтерия	Көн саен
әптән чыгару турында Акт (0504816)	1 нөсхәдә	Баш хисапчы	Чыгарылган саен	Хисапчы	Бухгалтерия	Көн саен
әпкә алу китабы (0504045)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Хисапчы	Ай саен
алы (0504071)	1	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен

арылау Исемлеге (0504088)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.
алу счетларында калган калдыкларның инвентарьлау	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.
чтыру) катый хисап бланклары һәм акчалата 086)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.
	1 нөсхәдә	Баш хисапчы	Бухгалтерия	Хезмәт хакын исәпләгән саен	Бухгалтерия	Ай саен
боерык	2 нөсхәдә	Кадрлар бүлеге	Кадрлар бүлеге	Кабул ителгән (азат ителгән) көнне	Бухгалтерия	Ай саен
01)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
02)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
3)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
әпкә алу һәм хезмәт хакын исәпләү табеле (050421)	2 нөсхәдә	Табельче	Кадрлар бүлеге	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Айга бер тапкыр: хисап аеның соңғы көненнән дә соңға калмыйча
нда һәм башка очракларда урта эш хакын исәпләп 504425)	2 нөсхәдә	Кадрлар бүлеге	Кадрлар бүлеге	Кабул ителгән (азат ителгән) көнне	Бухгалтерия	Ай саен
	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
реестры (0504047)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
челәр һәм башка дебиторлар һәм кредиторлар белән изация тасвирламасы (0504089)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация уткәргән саен.

	1 нөсхәдә	Гл. Баш бухгалтер	Хисп тотучы зат	Вакыты тәмамланғаннан соң 3 көннән дә соңға қалмыйча	Бухгалтерия	Хисап тапшыру көне
сте (ф. 0504403)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
хисап операцияләре журналы (0504071)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
челәр һәм башка дебиторлар һәм кредиторлар белән изация язмасы (чагыштыру исемлеге) (0504089)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.
елгән хезмәтләр актлары	1 нөсхәдә	Вәкаләтле вәкил зат	Житәкче	Ай саен	Бухгалтерия	Житәкче кул куйғаннан соң 3 көннән дә соңға қалмыйча
р белән исәп-хисап операцияләре журналы (0504071)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
-хисап операцияләре журналы (0504071)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
планы	1 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Оешма житәкчесе	ФХД Планын (үзгәрешләр) раслау факты буенча		
ет ассигнованиеләре) лимитлары турында хәбәрнамә	1 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Оешма житәкчесе	ФХД Планын (үзгәрешләр) раслау факты буенча	Бухгалтерия	ФХД Планын (үзгәрешләр) раслау факты буенча
курнал (0504071)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
парын (бюджет ассигнованиеләрен) исәпкә алу	1 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
лы (0504064)	1 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен

	1 нөсхәдә	Житәкче	Житәкче	Кирәк булган саен	-	-
	1 нөсхәдә	Баш бухгалтер	Баш бухгалтер	Кирәк булган саен	-	-
буенча чыгымнар Исемлеге (0504092)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.
турында Акт (0504835)	2 нөсхәдә	Инвентаризация комиссиясе	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.	Бухгалтерия	Инвентаризация үткәргән саен.
(036)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
арны исәпкә алу картасы (0504051)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
52)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
ры (0504053)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
)	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен
	1 нөсхәдә	Бухгалтерия	Бухгалтерия	Ай саен	Бухгалтерия	Ай саен

* Өлөгө график белән расланган саклау сроклары Россия Мәдәният министрлыгының 25.08.2010 ел, № 558 боерыгы белән билгеләнгән, шулай ук биш елдан да ким булмаска тиеш.

"Дәүләт сере турында" 1993нче елның 21нче июленнән 5485-1 РФ Законы нигезендә, дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәүне тәэмин итеп, беренчел (жыелма) исәп документларын, бухгалтерлык исәбен һәм бухгалтер хисаплылыгын саклауны оештыру, куркынычсыз саклау шартларын тәэмин итү өчен учреждение житәкчесе җаваплы.

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районның
Килди авыл жирлеге Хисап
сәясәтенә

5нче күшүмтә

Бухгалтерлык исәбе регистрларын формалаштыру вакыты
көгөзьдә

т / б номер	Документ рәвеше коды	Регистр исеме	Вакыт
1	2	3	4
1	0504031	Төп чарапарны исәпкә алу буенча инвентарь картасы	Ел саен
2	0504032	Төп чарапарны төркемләп исәпкә алу буенча инвентарь картасы	Ел саен
3	0504033	Төп чарапарны исәпкә алу буенча инвентарь карточкалары исемлеге	Ел саен
4	0504034	Финанс активлары инвентарь Исемлеге	Ел саен
5	0504035	Финанс булмаган активлар буенча әйләнештәге ведомость	Квартал саен
6	0504036	Әйләнеш ведомосте	Ай саен
7	0504041	Матди кыйммәтләрне сан-суммалы исәпкә алу картасы	Ел саен
8	0504042	Матди кыйммәтләрне исәпкә алу китабы	Операция ясаган саен
9	0504043	Матди кыйммәтләрне исәпкә алу картасы	Ел саен
10	0504045	Саф хисап бланкларын исәпкә алу китабы	Операция ясаган саен
11	0504047	Депланлаштырылган суммалар реестры	Ай саен
12	0504048	Хезмәт хакын аналитик исәпкә алу китабы	Ай саен
13	0504049	Аванс хисабы	регистрны формалаштыру кирәк булган саен
14	0504051	Чарапарны һәм исәпләүләрне исәпкә алу картасы	Ай саен
15	0504052	Карточкалар реестры	Ел саен

16	0504053	Документлар тапшыру реестры	регистрны формалаштыру кирәк булган саен
17	0504054	Күп графалы карточка	Ай саен
18	0504055	Үзәкләштерелгән тәртиптә түләнгән матди кыйммәтләрне исәпкә алу китабы	Ел саен
19	0504064	Йөкләмәләрне теркәү журналы	Ай саен
20	0504071	Операция журналлары	Ай саен
21	0504072	Төп китап	Ай саен
22	0504082	Акча средстволарын исәпкә алу счетларында калган калдыкларның инвентаризация языу	Инвентаризациял əү вакытында
23	0504086	Катый хисап һәм акчалата документлар бланкларының инвентаризация язмасы (исәпләү исемлеге)	Инвентаризациял əү вакытында
24	0504087	Финанс булмаган активлар объектлары буенча инвентаризация язмасы (исәпләү исемлеге)	Инвентаризациял əү вакытында
25	0504088	Акчалата акчаларның инвентарьлау исемлеге	Инвентаризациял əү вакытында
26	0504089	Сатып алучылар, тәэммин итүчеләр һәм башка дебиторлар һәм кредиторлар белән исәп-хисапларның инвентаризация Исемлеге	Инвентаризациял əү вакытында
27	0504091	Керемнәр буенча исәп-хисапларның инвентаризация исемлеге	Инвентаризациял əү вакытында
28	0504092	Инвентаризация нәтижәләре буенча чыгымнар Исемлеге	Инвентаризациял əү вакытында

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Килди авыл
жирлеге Хисап
сәясәтенә

7нче Күшымта

Дәүләт (муниципаль) учреждениесендә эчке финанс контроле турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Эчке финанс контроле турындагы әлеге Нигезләмә РФ законнары һәм учреждение уставы нигезендә эшләнгән, эчке финанс контролен үткәрунең бердәм максатларын, кагыйдәләрен һәм принципларын билгели.

1.2. Эчке финанс контроле финанс эшчәnlеге өлкәсендә РФ законнарын үтәү системасын булдыруга, финанс-хужалық эшчәnlеге планын төзүнең һәм үтәүнең эчке процедураларын булдыруга, бухгалтерлық хисабын төзүнең һәм аның дөреслеген күтәрүгә, шулай ук бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеген күтәрүгә юнәлдерелгән.

1.3. Эчке финанс тикшеруенең төп максаты булып учреждениенең бухгалтерлық исәбен һәм хисаплылыгын дөрес итеп раслау, финанс-хужалық эшчәnlеген гамәлгә ашыру тәртибен көйләүче гамәлдәге РФ законнарын үтәү тора. Контроль системы тубәндәгеләрне тәэммин итәргә тиеш:

- бухгалтерлық исәбе документациясенең төгәллеге һәм тулылыгы;
- дөрес бухгалтерлық хисаплылыгын өзөрләүнең үз вакытында булуы;
- хаталарны һәм бозуларны булдырмау;
- учреждение житәкчесе боерыкларын һәм курсәтмәләрен үтәү;
- учреждениенең финанс-хужалық эшчәnlеге планнарын үтәү;
- учреждениенең мәлкәтен саклау.

1.4. Эчке финанс тикшеруенең төп бурычлары булып тора:

- финанс-хужалық эшчәnlеге өлешендә үткәрелә торган финанс операцияләренең туры килү-килмәвен билгеләү һәм аларны бухгалтерлық исәбендә һәм хисаплылыкта норматив-хокукый актлар таләпләренә чагылдыру;
- гамәлгә ашырыла торган операцияләренең регламентларга, хезмәткәрләрнең вәкаләтләренең туры килүен билгеләү;
- функциональ эшчәnlекне тормышка ашырганда билгеләнгән технологик процессларны һәм операцияләрне үтәү.

1.5 Учреждениедә эчке финанс контроле тубәндәге принципларга таяна:

• Законлылык принцибы-барлық әчке контроль субъектлары тарафынан РФ норматив законнар белән билгеләнгән нормаларны һәм кагыйдәләрне тайпышсыз һәм төгәл үтәу;

• бәйсезлек принцибы-әчке контроль субъектлары үз функциональ бурычларын үтәгендә әчке контроль объектларына әчке контроль субъектлары бәйсез рәвештә;

• объективлык принцибы-әчке контроль, тулы һәм ышанычлы мәгълүмат алуны тәэммин итә торган методларны куллану юлы белән, РФ законнарында билгеләнгән тәртиптә факттагы документаль мәгълүматларны кулланып гамәлгә ашырыла;

• әчке контрольнең һәр субъекты, контроль функцияләрне тиешенчә үтәмәгән өчен, РФ законнары нигезендә җаваплылык tota;

• системалылык принцибы-әчке контроль объекты эшчәнлегенең барлық якларының контроль чараларын һәм аның идарә структурасында үзара бәйләнешен үткәру.

1.6. Учреждениенең әчке контроль системасы түбәндәге үзара бәйле компонентларны үз эченә ала:

• контроль мохит, үз эченә финанс контролен гамәлгә ашыру принципларын үтәүне, учреждение хезмәткәрләренең профессиональ һәм коммуникатив компетентлыгын, аларның әш стиле, оештыру структурасын, җаваплылык һәм вәкаләтләр бирүне ала;

• хөвеф-хәтәрләрне бәяләү-төрле дәрәжәләрдә үзара бәйле билгеле бер бурычларга ирешкәндә тиешле рискларны идентификацияләүдән һәм анализлаудан гыйбарәт;

• житәкчелек боерыкларын һәм кинәшләрен, курсәтмәләрен үтәүне гарантияли торган сәясәтне һәм процедурапарны гомумиләштерүче контрольлек эшчәнлеге;

• мәгълүмат белән тәэммин итү һәм мәгълүмат алмашу эшчәнлеге, мәгълүматны үз вакытында һәм нәтижәле ачыклауга, аларны теркәүгә һәм алар белән алмашуга юнәлдерелгән эшчәнлек, учреждениедә кабул ителгән әчке контроль сәясәтен һәм процедурапарын аңлауны формалаштыру һәм аларның үтәлешен тәэммин итү максатларында;

• әчке контроль системасын мониторинглау - идарә һәм күзәтчелек функцияләрен үз эченә алган процесс, ул вакытта әчке контроль системасы эшенен сыйфаты бәяләнә.

2. Эчке финанс контролен оештыру

2.1. Эчке финанс контроле учреждениедә түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашырыла:

Алдан тикшерү

Контроль хужалык операциясен теркәгәнчегә кадәр башкарыла. Операцияне үткәрүнен дөреслеген, операцияне беренчел исәп документында чагылдыру тулылыгын һәм дөреслеген билгеләргә мөмкинлек бирә. Алдан тикшерү башкарыла:

- учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын төзегәндә.
- учреждениенең сатып алу планын формалаштырганда

Ағымдагы контроль

Контрольлек көндәлек анализ һәм хужалық эшчәнлеге фактларын документлар белән рәсмиләштерү, аларны беренчел исәп документларында теркәү, бухгалтерлык исәбен алып бару рәвешендә алыш барыла. Ағымдагы контрольне үткәру өчен учреждениенең барлық хезмәткәрләре беренчел исәп документларын һәм бухгалтерлык исәбе регистрларын формалаштырганда һәм теркәгәндә документ әйләнеше графигы нигезендә жавап бирә (әлеге Хисап сәясәтенә 4нче Кушымта).

Киләсе контроль

Контроль хужалық операцияләре нәтижәләре буенча үткәрелә. Бухгалтерлык документларын һәм хисаплылыгын анализлау һәм тикшерү, инвентаризацияләр үткәру һәм башка кирәклे процедураларны үткәру юлы белән башкарыла. Алдагы контрольне үткәру өчен учреждение боерыгы белән эчке финанс контроле буенча Комиссия төзелә (алга таба-Комиссия). Комиссиянең персональ составы һәм Комиссия рәисе учреждение житәкчесе боерыгы белән билгеләнә.

Бухгалтерлык исәбенең торышын алга таба күзәтчелек һәм тикшеру системасы үз әченә ала:

- финанс-хужалық эшчәнлеген гамәлгә ашыру тәртибен җайга салучы РФ законнары таләпләрен үтәү;
- исәптә һәм хисапта мәмкин булган хаталарны һәм ялгышларны булдырмау;
- житәкчелек боерыкларын һәм күрсәтмәләрен үтәү;
- учреждениенең финанс һәм финанс булмаган активларының сакланышын контрольдә тоту.

2.2. Учреждение тарафыннан киләсе контроль чарапар графигы билгеләнә:

Үткәрелә торган контроль чарасы	Үткәру вакыты
1. Тәэмин итүчеләр һәм подрядчылар, заказчылар белән исәп-хисапларны тикшерү	Кварталга бер тапкыр
2. Учреждениенең мөлкәтен һәм йөкләмәләрен инвентаризацияләү	Ел саен, еллык хисап төзү алдыннан

2.3. Алга таба контроль планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәру юлы белән башкарыла. Планлы тикшерүләр тикшерүләр графигы белән билгеләнгән вакытта үткәрелә (әлеге Нигезләмәнең 2.2 п.).

Планлы тикшерүнең төп объектлары булып түбәндәгеләр тора: бухгалтерлык исәбен алыш бару тәртибен һәм хисап сәясәте нормаларын көйләүче РФ законнарын үтәү, операцияләрне документаль рәсмиләштерүнең тулылыгы һәм дөреслеге.

Планнан тыш тикшерү барышында мәмкин булган хокук бозулар турында мәгълүмат булган мәсьәләләр буенча контроль гамәлгә ашырыла. Планнан тыш тикшерүләр комиссия рәисе карапы яки учреждение житәкчесе боерыгы буенча үткәрелә.

2.4. Тикшеру چараларын үткөрү һәм рәсмиләштерү буенча жаваплы затлар билгеләнә:

• Нигезләмәнен 2.2 п. Зпп. буенча -учреждениенең инвентарьлау комиссиясе һәм инвентарьлау комиссиясе Рәисе;

• Нигезләмәнен 2.2 п. 1- 2 п.п. буенча - эчке финанс контроле буенча Комиссия һәм курсәтелгән комиссия Рәисе.

Тикшеру өчен жаваплы затлар ачыкланган житешсезлекләрне анализлый, аларның сәбәпләрен билгели һәм аларны бетерү һәм булдырмый калу буенча чаралар күрү өчен тәкъдимнәр өзөрли.

2.5. Беренчел һәм ағымдагы контроль үткөрү нәтижәләре учреждение житәкчесе исеменә хезмәт язмалары рәвешендә рәсмиләштерелә, аларда тасвирлана:

• Ачыкланган бозуларның характеры, шул исәптән учреждение өчен мөмкин булган нәтижәләр

• Ачыкланган бозуларны төзөтү буенча тәкъдимнәр

• Киләчәктә әлеге хокук бозулар барлыкка килүне булдырмау буенча тәкъдимнәр

2.6. Тикшерү нәтижәләре түбәндәге формаларда рәсмиләштерелә:

• 0504835 формасы буенча Нигезләмәнен 3 п. 2.2 п. контроль процедурасын үткөрү нәтижәләре инвентаризация нәтижәләре турында акт белән рәсмиләштерелә;

• Нигезләмәнен 1 п. 2.2 п. контроль процедурасын үткөрү нәтижәләре сатып алучылар, тәэммин итүчеләр һәм башка дебиторлар, кредиторлар белән исәпхисапларның Инвентаризация тасвирламасы белән рәсмиләштерелә. (ф. 0504089).

2.7. Кимчелекләр, бозыклыклар һәм хокук бозулар булган учреждение хезмәткәрләре контроль үткөрү нәтижәләренә караган мәсьәләләр буенча язмача аңлатма бирә.

3. Эчке контроль субъектлары

3.1. Эчке контроль субъектлары системасына керә:

• учреждение житәкчесе һәм аның урынбасарлары;

• эчке контроль буенча комиссия;

• документ әйләнеше графигында аталган беренчел документларны тәшкил итүче һәм теркәүче учреждение житәкчеләре һәм хезмәткәрләре.

3.2. Эчке контроль системасы эшчәнлегендә жәлеп ителгән органнарның вәкаләтләрен һәм жаваплылыгын чикләү документлар әйләнеше графигы, учреждениенең эчке документлары, шул исәптән тиешле структур бүлекчәләр турындагы нигезләмәләр, шулай ук учреждениенең оештыру-курсәтмә документлары һәм хезмәткәрләрнең вазыйфа инструкцияләре белән билгеләнә.

4. Жаваплылык

4.1. Эчке контроль системасын оештыру һәм эшләту өчен жаваплылык учреждение житәкчесенә йөкләнә.

4.2. Кимчелекләр, бозыклыклар һәм хокук бозуларга юл қуйган затлар РФ ТК таләпләре нигезендә дисциплинар җаваплылыкка тартыла.

5. Финанс контроле системасы торышын бәяләү

5.1. Учреждениедә эчке контроль системасының нәтижәлелеген бәяләү эчке контроль субъектлары тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм учреждение житәкчесе үткәргән киңәшмәләрдә карала.

5.2. Эчке контроль системасының адекватлығына, житәрлеклегенә һәм нәтижәлелегенә турыдан-туры бәя бирү, шулай ук эчке контроль процедураларының үтәлешен контрольдә тоту эчке контроль комиссиясе тарафыннан башкарыла.

Күрсәтелгән вәкаләтләр қысаларында эчке контроль буенча Комиссия рәисе кирәк булган саен учреждение житәкчесенә гамәлдәге эчке контроль процедураларының нәтижәлелеген тикшерү нәтижәләрен һәм, кирәк очракта, аларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр тапшыра.

6. Йомгаклау нигезләмәләре

6.1. Әлеге Нигезләмәгә кертелгән барлық үзгәрешләр һәм өстәмәләр учреждение житәкчесе тарафыннан раслана.

6.2. РФ гамәлдәге законнарын үзгәрту нәтижәсендә әлеге Нигезләмәнең аерым статьялары аның белән каршылыklарга керсә, алар үз көчләрен югалталар, РФ гамәлдәге законнары нигезләмәләре өстенлекле көченә ия.

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районның
Килди авыл жирлеге Хисап
сәясәтенә

8нче күшымта

Активлар көрү һәм алу буенча комиссия турында
Нигезләмә

1. *Россия Финанс министрлыгының 2010нчы елның 1нче декабреннән 157н боерыгы таләпләре нигезендә учреждениедә активларны кертү һәм кире кайтару буенча Даими эшләүче Комиссия (алга таба – Комиссия) төзелә.*
2. Комиссиянең персональ составы учреждение житәкчесе боерыгы белән билгеләнә.
3. Комиссия әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән барлык төр финанс булмаган активларны кертү һәм алуның аерым мәсьәләләрен билгели.

Активларның гадел бәясен билгеләү турында Карап кабул итү тәртибе

4. Активның гадел бәясе түбәндәге очракларда базар бәяләре ысулы белән билгеләнә:
  - Оешмалардан (дәүләт яисә муниципальдан тыш) һәм физик затлардан мәлкәт кире кайтарылмыый торган очракта
    - Төп чарапарны, шулай ук ломны, ветошны, макулатураны исәптән чыгарудан яки финанс булмаган активларны ремонтлаудан калган детальләрне, төеннәрне, механизмнары исәпкә алганда
    - НИР тәмамланганнан соң учреждениедә кала торган маҳсус жиһазларны яки эксперименталь җайланмаларны исәпкә алганда
    - Бюджет исәбенең һәм бюджет хисаплыгының РФ Бюджет законнары нигезендә билгеләнгән бердәм методологиясе һәм дәүләт (муниципаль) бюджет һәм автоном учреждениеләрнең еллык, кварталлы бухгалтерлык хисаплыгын төзү, тапшыру тәртибе турындағы инструкция нигезендә мәлкәтнен бәясен билгеләү таләп ителә торган башка очракларда
5. Активның гадел бәясе, бәя құләмен бәяләү өчен дөрес бәяне билгеләү Комиссия тарафыннан авыр булған очракта, «Активларны қыйбатландыру» СГС кулланганда амортизацияләнгән бәясе ысулы белән билгеләнә.
6. Гадел бәяне базар бәяләре методы белән билгеләгәндә, объектның бухгалтерлык исәбенә финанс булмаган активларын кабул итү максатларында комиссия тарафыннан кулланыла:
  - Житештерүче оешмалардан яки сатучылардан язмача алынгандан шундай ук матди қыйммәтләргә бәяләр турында мәгълүматлар
    - Яңа объектлар өчен қарар кабул иткәндә, урта арифметиканы исәпләү юлы белән төрле житештерүче (сатучы) оешмаларның өч прais-битеннән дә ким

булмаган мәгълүматлар кулланыла. Кулланыла торган прайс-битләр (коммерция тәкъдимнәре) комиссия каарына куела

◦ Элеккеге эксплуатация объектлары өчен карап кабул иткәндә маxсус игъланнар сайтларыннан (avito.ru кат irr.ru кат auto.ru кат youla.io һәм шул ук санап үтелгән) мәгълүматлар, уртacha арифметиканы исәпләү юлы белән кимендә өч иғлан кулланыла. Исәпләгәндә кулланылган белдерүләрне комиссия каарына куела

• Дәүләт статистикасы органнарында булган бәяләр дәрәжәсе турында мәгълүматлар. Бу очракта комиссия каарына статистика органыннан рәсми жавап яки рәсми сайttан белешмәләр куела

• Массакүләм мәгълүмат чараларыннан (шул исәптән Internet чөлтәреннән) һәм маxсус әдәбияттан алынган бәяләр дәрәжәсе турында бүтән мәгълүмат

• Эксперт бәяләмәләре (шул исәптән Комиссия эшенә ирекле рәвештә жәлеп ителгән эксперплар) аерым (шундый ук) финанс булмаган активлар объектларының бәясе турында

6.1. Нинди дә булса сәбәпләр аркасында шундый ук яки охшаш матди кыйммәтләргә бәяләр турындагы мәгълүматлар ачык булмаса, операцияне үз вакытында бухгалтер исәбендей чагылдыру өчен шартлы бәядә бер сумга тигез бәяләү бәясе кулланыла. Бәя алғаннан соң, Комиссия элек билгеләнгән бәяне (инструкциянен 157н пункты) яңадан карый.

6.2. Операцион аренданы исәпкә алу объектлары өчен аренда түләүләренен гадел бәясен билгеләү (258н боерыгының 27.1 п.) әлеге Нигезләмәнен 6нчы пункттында билгеләнгән тәртиптә башкарыла. Шул ук вакытта объекттан файдалану срокы дәвамында шундый ук мәлкәт объектын арендалау буенча өч коммерцияле тәкъдимнән дә ким булмаган мәгълүматлар алына.

7. Биләүнен амортизацияләнгән бәясен билгеләү 256н боерыгының 56 п. нигезендә гамәлгә ашырыла. Шул ук вакытта активны тулы алыштыру бәясе шундый ук активны сатып алуның базар бәясе нигезендә исәпләнә, ул әлеге Нигезләмәнен 6нчы пункты нигезендә билгеләнә.

ОКФ кодын һәм тәп акчалардан файдалану срокын билгеләү турында Карап кабул итү тәртибе

8. 2017нче елның 1нче гыйнварыннан исәпкә алына торган тәп чарапар объектларын төркемләү ОК ОКФ ның тәп фондларының Гомумроссия классификаторында кааралган группировка һәм файдалы куллалану сроклары нигезендә, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2002нче елның 1нче гыйнварындағы 1нче номерлы каары белән билгеләнгән нигезләмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла. "Амортизация төркемнәренә кертелә торган тәп чарапарны классификацияләү турында" (Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016нчы елның 7нче июлендәге N 640 каары редакциясендә). Мондый тәп фондлар өчен ОКФ кодын бер мәгънәдә билгеләү мөмкин булмаган очракта, Комиссия:

• ОКФ кодын ОК 013-94 классификаторы нигезендә билгели, ә аннары курсәтелгән кодны техник җайга салу һәм метрология буенча федераль агентлыкның 2016нчы елның 21нче апрелендәге 458нче номерлы боерыгы нигезендә күчерә.

• № 458 боерыгы һәм ОКФ 013-2014 (СНС) тарафыннан расланган туры (кире) күчмә ачкычларны куллануда каршылыklar булган очракта, шулай ук ОКФ ОКФ 013-

2014 (СНС) яңа кодларында әлегрәк материал кыйммәтләр төркемнәренә кертелә торган исәпкә алу объектлары өчен позицияләр булмаган очракта, исәпкә алу субъектының активларын керү һәм кире кайтару комиссиясе күрсәтелгән объектларны ОКФ ОКФ № 013-2014 (СНС) кодларының тиешле төркеменә керту буенча мөстәкыйль карар кабул итәргә мөмкин

9. РФ законнарында амортизацияне исәпләү максатларында мәлкәтне файдалы куллалану срокларын билгели торган нормалар булмаганда (шул исәптән бер үк вакытта ОКОФ кулланылган коды берничә амортизация төркемендә билгеләнгән очракта), шулай ук житештерүче документларында мәгълүмат булмаганда, комиссия карары белән билгеләнә:

- Көтелгән житештерүчәнлеге яки егәрлеге нигезендә әлеге объектны куллану срокы
- Эксплуатацияләү режимына, табигый шартларга һәм агрессив мохитнең йогынтысына, ремонт үткәру системасына бәйле көтелә торган физик тузу
- Әлеге объектны куллану буенча норматив-хокукий һәм башка чикләүләр
- Объектны куллану гарантия срокы

9. Бюджет исәбе субъектлары булмаган юридик (физик) затлардан һәм физик затлардан файдалануда һәм учреждение тарафыннан алышган активлар буенча файдалы куллалану срокы комиссия тарафыннан әлеге Нигезләмәнен 9нчы пункты белән билгеләнә.

Активларның (төп чарапарның) беренчел бәясен үзгәртү турында карар кабул итү тәртибе

10. Бухгалтерлық исәбендә танылғаннан соң төп чарапар объектының баланс бәясен үзгәртү мөмкин:

- төзелешләр, өстәмә жиһазлар, реконструкция, шул исәптән реставрация, техник яктан яңадан коралландыру, модернизацияләү, өлешчә бетерү (комплектация) элементлары белән
- капитал ремонту кысаларында объектны яки аның состав өлешен үзгәртеп кору, техник яктан яңадан коралландыру, модернизацияләү максатларында урнаштыру (өлешчә алыштыру)
- төп чарапар объектларын яңадан бәяләү

11. Төп акчаларны комплектлау һәм өлешчә бетерү комиссия карары белән рәсмиләштерелә һәм комплектлаштыру турында акт белән рәсмиләштерелә. Шул ук вакытта комиссия тарафыннан билгеләнә:

- комплектлаштырылғаннан соң кала торган объектларның баланс бәясе, шулай ук әлеге объектларга караган исәпләнгән амортизация суммасы
- объекттан тәшерелә торган өлешләрнең бәясе һәм әлеге өлешләргә караган амортизация

12. Объектның күчереп алыша торган өлешләрен билгеләгәндә аларның бәясе (төп акчалар объекты бәясенең бер өлеше буларак) билгеләнә:

- объектны исәпкә алганда алышган товар белән тәэммин итүченең документлары буенча

- товар белән тәэммин итүче документлары булмаганда-элгеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә базар бәяләре методы белән билгеләнә торган гадел бәя буенча (объектны куллану вакытын исәпкә алып).
- товар белән тәэммин итүченең документлары булмаганда һәм гадел бәяне билгеләү мөмкин булмаганда-эксперт бәяләмәсе нигезендә

13. Төп чаралар объектын (төп средствонарның башлангыч бәясен формалаштырганнан соң) аның баланс бәясенә объектның бер өлешен алмаштыруга чыгымнар кертелсә, төп средствонарның алмаштырылган (киткән) өлешенең калган бәясе агымдагы чорның финанс нәтижәсенә (бухгалтерлык исәбе белән бетерелгән) кертелергә тиеш, объектның бу өлеше аерым амортизацияләндеме-юкмы икәнлегенә карамастан. Төп акчалар объектының алыштырылган өлешенең калган бәясен билгеләү мөмкин булмаган очракта, төп акчалар объектының алыштырылган (киткән) өлешенең агымдагы чорның финанс нәтижәсенә керә торган калдык бәясенең зурлығы аны алыштыру (сатып алу яки төзү) чыгымнарына (257н боерыгының 50 п.) эквивалент булырга мөмкин .

Активларны (төп чараларны) исәптән чыгару турында Карап кабул итү тәртибе

14. Финанс булмаган активлар объектларын табу комиссия карары белән билгеләнгән нигезләр буенча рәсмиләштерелә. Шул ук вакытта объектны амортизацияләү 100% - ы аларны чыгару өчен нигез булып тормый.

15. Төп акча объектын чыгару икътисади файда яки файдалы потенциалны алга таба файдаланудан туктатканда башкарыла:

- ватылган очракта, объектны төзекләндерүнен икътисадый максатка ярашсызылыгы яисә мөмкин булмаган очракта
- тулы физик яки мораль тузу аркасында
- Комиссияне исәптән төшерү турында карапда нигезләнгән башка очракларда

16. Күчергәндә:

- Авария, янгын, табигый бәла-казалар һәм башка гадәттән тыш хәлләр аркасында яраксыз хәлгә килгән объектларны исәптән төшерү турындагы документка югарыда күрсәтелгән шартларны раслаучы документлар (тиешле учреждениеләр актлары күчermәләре) теркәлә
- Жиһаз һәм йомшак инвентарьның башка объектлары жиһазлары һәм башка объектлары - исәптән чыгару турындагы карап Комиссия тарафыннан шәхси караудан һәм әлгеге мөлкәтне ремонтлауның мөмкин булмавы турында учреждениенең профильле хезмәткәренең бәяләмәсен алганнын соң гына кабул ителә.
- Вак көнкүреш техникасы һәм электроника (бәясе 50.000 сумга кадәр) - исәптән төшерү турындагы карап профильле хезмәткәренең әлгеге мөлкәтне ремонтлау мөмкинлеге булмау турындагы бәяләмәсен алганнын соң кабул ителә. Э штатта профильле хезмәткәр булмаган очракта-көнкүреш техникасын ремонтлау буенча осталханәләрнең техник бәяләмәсен алганнын соң яки яңадан торғызу мөмкинлеге булмау турында хәбәр алынганнан соң
- Эре көнкүреш техникасы һәм кыйммәтле электроника (бәясе 50.000 сумнан артык) - объектны исәптән чыгару турындагы документка көнкүреш техникасын ремонтлау осталханәләренең техник бәяләмәсе яки торғызылу мөмкин булмау турындагы ведомость беркетелә.

17. Мөлкәтне гамәлгә куючы (милекче) белән эш итү фактын килештеру кирәк булган очракта, Комиссия мөлкәтне гамәлгә куючыга (милекчесенә) жибәрү өчен тиешле документларны әзерли.
18. Комиссияне формалаштыру өчен учреждение житәкчесе җаваплы.
19. Гадел (бәяләү) бәясен һәм файдалы куллалану срокын билгеләү өчен комиссия әгъзалары җаваплы.

Татарстан Республикасы
Югагы Ослан муниципаль
районының Килди авыл
жирлеге Хисап сәясәтенә
9нчы күшүмтә

Матди булмаган активлар объектларына Учреждениенең аерым хокуклары булуны
раслыг торган документлар

т / б но ме р	НМА объектларының төре	Хокук булуын раслаучы документлар
1	Авторлык хокуклары объектлары (ст. 1259 ГК РФ)	<ul style="list-style-type: none"> - экземплярларны депонирование турында таныклык яки ЭВМ һәм мәгълүмат базалары өчен программаларны рәсми теркәү турында таныклык; - ЭВМ яки мәгълүмат базалары реестрыннан мәгълүматлар нигезендә белешмә; - ЭВМ яки мәгълүматлар базасына, яки ЭВМ һәм мәгълүматлар базасына маҳсус хокукны өлешчә тапшыру турындагы шартнамәләр; - ЭВМ өчен маҳсус хокукның яисә мәгълүматлар базасының шартнамәсез башка затларга күчүен раслыг торган документлар; - хезмәт әсәренә карата хезмәт (граждан-хокукый) килешүе; - әсәргә аерым хокукны читләштерү турында шартнамә; - авторлык заказы килешүе; - язма яки матди дәлилләр (кульязмалар,nota билгеләре, сурәтләр, схемалар, фикерләр, рецензияләр, кульязмалар хәрәкәте турында хисап мәгълүматлар h. b.); - авторларның хокуклары белән идарә итүне гамәлгә ашыручу яисә авторлык хокукларын профессиональ яклау белән шәгылъләнүче эксперплар яки оешмалар һәм берләшмәләрнәң бәяләмәләре
2	Катнаш хокук объектлары (РФ ГК 1304 ст.)	<ul style="list-style-type: none"> - экземплярларны депонирование турында документ; - фонограммалар, башка хокукка ия булучылар белән башкаручылар, студияләр, фирма-җитештерүче белән килешүләр; - хезмәт әсәренә карата хезмәт (граждан-хокукый) килешүе; - чиктәш хокуклар объектына аерым хокукны читләштерү турында шартнамә; - фонограммалардан файдалануга рәхсәтне раслаучы документлар; - хокук дәвамчысына чиктәш хокук объектына күчүне

		раслаучы документлар; - катнаш хокукларны профессиональ яклаучы экспертлар яки оешмалар бәяләмәләре
3	Товар билгеләре һәм хезмәт күрсәту билгеләре (ст. 1477 ГК РФ)	- товар билгесенә таныклык (хезмәт күрсәту билгесе); - РФ товар билгеләре һәм хезмәт күрсәту билгеләре Дәүләт реестрыннан мәгълүматлар нигезендә белешмә; - РФдә товар билгеләре И семлегеннән мәгълүматлар нигезендә белешмә; - товар билгесен бирү турында килешү; - товар билгеләре белән билгеләнгән товарларны РФ территориясендә турыдан-туры хокукка ия булучы яисә аның ризалыгы белән гражданлык әйләнешенә кертүне раслаучы документлар; - товар билгесенә шартнамәсез генә күчүне раслаучы документлар
4	Товарларның килеп чыгу урыннарының исемнәре (ст. 1516 ГК РФ)	- товарның килеп чыгу урыны исеменнән файдалану хокуку турында таныклык; - РФ товарларның килеп чыгу урыннарының дәүләт реестрыннан мәгълүматлар нигезендә белешмә

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районның
Килди авыл жирлеге Хисап
сәясәтенә

10нчы күшүмтә

Эш һәм хезмәтләрнең үзкыйммәтен калькулятырлау тәртибе

Үзкыйммәтен, әзер продукцияне житештерү һәм калькуляцияләу чыгымнарын исәпкә алу өчен аларның икътисадый элементлар һәм бүлек белән калькуляция статьялары буенча төркемнәре тәэммин ителә:

- турыйдан-туры чыгымнар,
- өстәмә чыгымнар,
- гомумхужалық чыгымнары (шул исәптән бүленә һәм бүленми торган)
- әйләнештәге чыгымнар.

Турыйдан-туры, өстәмә һәм хужалық чыгымнарына бүлү бухгалтерлық исәбенең түбәндәгे счетларыннан файдаланып башкарыла:

Чыгымнар тәре	Турыйдан-туры чыгымнар	Өстәмә чыгымнар	Гомуми хужалық чыгымнары		Әйләнештәге чыгымнар
			Бүленүче	Бүленми торган	
1	2	3	4	5	6
Амортизация (271)	0 10960 271	0 10970 271	0 10980 271	0 10980 271	0 10990 271
Бәясе 3000 сумга кадәр булган төп чараларны тоту (271)	0 10960 271	0 10970 271	0 10980 271	0 10980 271	0 10990 271
Чимал һәм материалларга чыгымнар (272)	0 10960 272	0 10970 272	0 10980 272	0 10980 272	0 10990 272
Хезмәт хакы (211)	0 10960 211	0 10970 211	0 10980 211	0 10980 211	0 10990 211

Социаль ихтыяжларга акча күчерүләр (213)	0 10960 213	0 10970 213	0 10980 213	0 10980 213	0 10990 213
Элемтә хезмәтләре (221)	0 10960 221	0 10970 221	0 10980 221	0 10980 221	0 10990 221
Транспорт хезмәтләре (222)	0 10960 222	0 10970 222	0 10980 222	0 10980 222	0 10990 222
Коммуналь хезмәтләр (223)	0 10960 223	0 10970 223	0 10980 223	0 10980 223	0 10990 223
Аренда түләүе (224)	0 10960 224	0 10970 224	0 10980 224	0 10980 224	0 10990 224
Мөлкәтне карап тоту буенча эшләр (хезмәтләр) (225)	0 10960 225	0 10970 225	0 10980 225	0 10980 225	0 10990 225
Башка хезмәтләр (226)	0 10960 226	0 10970 226	0 10980 226	0 10980 226	0 10990 226
Башка чыгымнар (290)	0 10960 290	0 10970 290	0 10980 290	0 10980 290	0 10990 290

Учреждениенең финанс нәтижәләренә караган һәм эшләрнең (хезмәтләрнең) үзкыйммәтен формалаштырмый торган чыгымнарга түбәндәгеләр керә:

- Файдаланылмый торган мөлкәтне карап тотуга бәйле чыгымнар _____ (п. 12 РФ Хөкүмәтенең 2015 елның 26 июнендәге 640 номерлы карары)
- Аеруча кыйммәтле күчемле һәм күчемсез милек буенча милек салымнарын туләү чыгымнары (жир салымнары, транспорт салымы, мөлкәткә салым) – дебетка 1 40120 290 (104 пункт 162н)
- Амортизация

Турыдан-туры чыгымнар өзөр продукция берәмлеген өзөрләү, эшне башкару, хезмәт күрсәту үзкыйммәтенे турыдан-туры карый. Күрсәтелгән хезмәтләрнең һәр төренең үзкыйммәтен калькуллаштыру өчен, эш планының 23 кодына күрсәтелгән хезмәт күрсәтүгә туры килә торган кодны, ә атап әйткәндә,

- 1 10961 000 – өзөр продукциянен, эшләрнең, хезмәтләрнең үзкыйммәте (1 хезмәт күрсәту)
- 1 10962 000 – өзөр продукциянен, эшләрнең, хезмәтләрнең үзкыйммәте (2 хезмәт күрсәту)
- 1 10963 000 – өзөр продукциянен, эшләрнең, хезмәтләрнең үзкыйммәте (3 хезмәт күрсәту)

- 1 10964 000 – әзер продукциянен, әшләрнен, хезмәтләрнең үзкыйыммәте (4 хезмәт күрсәту)

Накладной чыгымнары исәпкә алу, тулаем алганда, учреждение буенча 1 10970 000 «Әзер продукция житештерү, әшләр, хезмәт күрсәту буенча Накладные чыгымнар» исәбе буенча алып барыла. Накладной чыгымнары булы пропорциональ рәвештә башкарыла _____ ай тәмамланганнан соң (1 квартал / ел) (134 инструкция 157н, 41 пункт 162н).

Гомумән алганда, авыл хужалығы чыгымнарын исәпкә алу «Әзер продукция житештерү, әшләр, хезмәт күрсәтүләрнең Гомумхужалық чыгымнары» 1 10980 000 исәбе буенча алып барыла. Гомуми хужалық чыгымнарын булы пропорциональ рәвештә башкарыла _____ ай тәмамланганнан соң (квартал / ел) (инструкция 157н пункты). Бүленми торган хужалық чыгымнары учреждениенең финанс нәтижәсенә керә- 1 40120 200 счет дебеты буенча (162н күрсәтмәнең 41 П. яки 183н күрсәтмәнең 181 п.).

Бер ай эчендә житештерелгән чыгымнар учреждениенең финанс нәтижәсенә керә-1 40110 130 счет дебеты буенча (инструкциянең 41 П. 162н).

Производствоның житешсезлекләре хезмәт күрсәту буенча технологик үзенчәлекләре нигезендә юк.

Татарстан Республикасы Югры
Ослан муниципаль районы Килди
авыл жирлегенең Хисап
сәясәтенә

11нче күшүмтә

Командировкалар турында нигезләмә

Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Нигезләмә РФ ТК 166 – 168нчы статьясы һәм РФ Хөкүмәтенең 2008нче елның 13нче октябреннән 749нчы карары (алга таба – 749нчы карар) нигезендә Россия Федерациясе территориясендә дә, чит дәүләтләр территориясендә дә хезмәткәрләрне командировкага жибәрү тәртибенең үзенчәлекләрен билгели.

Командировкага эш бирүче белән хезмәт мәнәсәбәтләрендә торучы хезмәткәрләр (дайми хезмәткәрләр һәм совместители) жибәрелә.

Хезмәткәрләр эш бирүче күрсәтмәссе буенча дайми эш урыныннан читтә хезмәт йөкләмәсен үтәү өчен билгеләнгән вакытка командировкага жибәрелә.

Дайми эш алып барыла яки юл йөрү характерына ия булган хезмәткәрләрнең хезмәт сәфәрләре командировкалары булып таныла алмый.

Командировканы рәсмиләштерү

Эш бирүченең хезмәткәрне командировкага жибәрү турыйнагы карары, шул исәптән бер көнлек, хезмәткәрне Т-9 унификацияле форма буенча командировкага жибәрү турында боерык белән рәсмиләштерелә.

Хезмәткәрне командировкалау максаты командировкалау оешмасы житәкчесе тарафыннан билгеләнә һәм эш биремендә күрсәтелә (Дәүләт статистика комитетының 05.01.2004 ел, № 1 Каары), ул эш бирүче тарафыннан раслана.

Хезмәткәрнең командаука урынында булу вакыты командаука таныклыгын тутырып, хезмәт командаусыннан кайтканда хезмәткәр тарафыннан бирелә торган йөрту документлары буенча билгеләнә (Ф. 0301024 Дәүләт статистика комитетының 05.01.2004 ел, № 1 каары).

Хезмәткәрнең командаука бару урынына һәм (яки) кире кайту урынына шәхси транспортта (жинел автомобильдә, мотоциклда) эш урынына килгән очракта, командаука булуның факттагы вакыты эш бирүчегә хезмәт командаусыннан кайтканда хезмәт кенәгәсендә күрсәтелә, ул күрсәтелгән транспортны командаука бару урынына бару һәм кире кайту өчен куллануны раслаучы аклау документлары белән бер үк вакытта эш бирүчегә тапшырыла (юл көгазе, счет, квитанцияләр, касса чеклары h.б.).

Калган очракларда хезмәткәрнең командаукалау урынында булу вакыты 749 нчы карарның 7нче пункты нигезендә билгеләнә.

Хезмәткәрнең командаука булган чорда, шулай ук юлда булган көннәрдә, шул исәптән юлда мәжбүри тукталыш вакытында уртача хезмәт хакы учреждениедә билгеләнгән график буенча барлык көннәрдә саклана. Берлектә эшләүче хезмәткәрләр өчен, командаука башка эш бирүче жибәргән очракта, Учреждение хезмәт хакын саклап калмыйча, ял бирә.

Эшче кайту көненнән алып 3 көн эчендә аванс отчетын бирү юлы белән, шулай ук йөкләмәнен турыдан-туры өлеше булган биремнә үтәү турында хисап тутыру юлы белән командировка турында хисап тотарга тиеш (Дәүләт статистика комитетының 05.01.2004 ел, № 1 карары).

Командировка чыгымнары

Эшчегә командировкага жибәргәндә торак урынына бару һәм наем чыгымнары, дайми яшәү урыныннан читтә яшәүгә бәйле өстәмә чыгымнар (тәүлеклек), шулай ук учреждение житәкчесе рәхсәте белән хезмәткәр тарафыннан башкарылачак башка чыгымнар өчен акча авансы бирелә.

РФ территориясендә командировкада булган һәр көн өчен тәүлеклеклек күләме 100 сум тәшкил итә. РФ территориясе буенча бер көнлек командировкаларга жибәргәндә тәүлеклеклек акча түләнми.

Хезмәт командировкасында торак урыны наймы буенча документлар белән расланган чыгымнар тиешле документлар белән расланган факттагы чыгымнар, әмма тәүлегенә 550 сумнан да артмаган күләмдә түләнә. Бу чыгымнарны раслый торган документлар булмаганда-тәүлегенә 12 сум.

Хезмәт командировкасы урынына бару һәм дайми эш урынына кайту чыгымнары (йөрү документларын рәсмиләштерү буенча хезмәт күрсәтүләр өчен түләүне дә кертеп, поездларда урын-жир әйберләре белән файдалану чыгымнары) - юл документлары белән расланган факттагы чыгымнар күләмендә, әмма йөрү бәясеннән югарырак булмаган күләмдә:

- тимер юл транспорты - тиз йөрешле фирма поездының купе вагонында;
- һава транспорты - эконом класслы салонда;
- автомобиль транспортында-гомууми файдаланудагы автотранспорт чарасында (таксидан тыш);

Юл йөрү документлары булмаганда, башкарылган чыгымнар йөртүнен минималь бәясе күләмендә каплана:

- пассажир поездының плацкарт вагонында-тимер юл транспорты;
- автомобиль транспорты белән-гомууми тибындағы автобуста.

РФ законнарында билгеләнгән нормалардан тыш командировка чыгымнары учреждение хезмәткәрләренә житәкче курсәтмәсе буенча финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында барлыкка килгән акчаларны экономияләү хисабына каплана.

Командировка чыгымнары чит ил валютасында

Чит ил дәүләтләре территориясендә командировкага жибәргәндә тәүлек буе эшләүчеләрнен күләме Хәкүмәтнен 2005нче елның 26нчы декабреннән 812нче номерлы каарына 1нче күшүмтә нигезендә билгеләнә.

Чит дәүләтләр территориясендә командировкага жибәргәндә, тәүлеккә торак урыны найм буенча чыгымнары кайтаруның иң чик нормасы Россия Финанс министрлыгының 2004нче елның 2нче августыннан 64н боерыгына күшүмтә нигезендә билгеләнә.

Чит дәүләтләр территориясендә командировкага жибәргәндә командировка чыгымнары суммасы Россия Банкы курсы буенча аны бирү (кучерү) датасына Россия Федерациясе валютасында хисап астында бирелә. Бу очракта чит ил валюталарында бирелгән аванслар буенча хисап тотучы затларның бурычларын исәпкә алу бер үк

вакытта тиешле чит ил валютасында һәм хисап өчен акча бирелгән көнгә сүм эквивалентында алыш барыла.

Чит ил валюталарында бирелгән аванслар буенча исәп-хисапларны яңадан бәяләү әлек житештерелгән түләүләрне тиешле чит ил валютасында кире кайтару буенча операцияләр ясалган көнгә гамәлгә ашырыла.

Хезмәткәрләр Россия Федерациясе территориясеннән чыкканда, Россия Федерациясе дәүләт чиген узу датасы чит ил дәүләттере территориясендә хезмәткәрләр урнашкан көннәргә кертелә, ә Россия Федерациясе территориясенә кергәндә, хезмәткәр чит ил территориясендә урнашкан көннәрдә Россия Федерациясе дәүләт чиген узу датасы кертелми.

Россия Федерациясе территориясеннән һәм Россия Федерациясе территориясеннән узганда Россия Федерациясе дәүләт чиген узу даталары чик буе органнарының паспорттагы тамгалары һәм күчерү документлары буенча билгеләнә (Шенген илләре буенча).

Хезмәткәрне Бәйсез Дәүләтләр Берлегендә катнашучы дәүләтләр территорияләрендә командировкага жибәргәндә, алар белән хәкүмәтара килешүләр төзелгән, алар нигезендә чик буе органнары тарафыннан керү һәм чыгу өчен документларда дәүләт чиген узу турында билгеләр ясалмый, Россия Федерациясе дәүләт чиген узу датасы йөртү документлары (билетлар) буенча билгеләнә.

Юлда мәжбүри тоткарланган очракта, тәүлек буе тоткарлану вакытында учреждение житәкчесе карапы буенча мәжбүри тоткарлану фактын раслаучы документлар тапшырганда түләнә.

Чит дәүләт территориясенә командировкага киткән һәм шул ук көнне Россия Федерациясе территориясенә кайткан хезмәткәрләргә тәүлеклеклек эш хакы түләү чыгымнарының 50 процента күләмендә түләнә.

Чит дәүләтләр территориясендә командировкага жибәргәндә эшләүчеләргә ёстәмә чыгымнар кайтарыла:

- чит ил паспортын рәсмиләштерү,
- визаны һәм башка күчмә документларны рәсмиләштерү,
- мәжбүри консульлык һәм аэродром жыемнар,
- жыемнар өчен хокуку керү яки транзит автомобиль транспорты,
- мәжбүри медицина иминиятен рәсмиләштерүгә чыгымнар.

Электрон юл йөрү документлары буенча чыгымнары раслау тәртибе

Документар булмаган формада (электрон билет) авиабилет сатып алганда, аны сатып алу чыгымнарын раслаучы документлар булып тора:

- маршрут/электрон пассажир билетының квитанциясе һәм багаж квитанциясе (нава транспорттын рәсмиләштерүнен автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан өзөмтә);
- хисаплы затның электрон авиабилетта күрсәтелгән маршрут буенча очуын раслый торган утырту талоны;

Тимер юл билетын документар булмаган формада (электрон билет) сатып алуға киткән чыгымнары раслаучы документлар булып тора:

- электрон билетның контроль купоны (тимер юл транспортында пассажирлар йөртү белән идарә итүнен автоматлаштырылган системасыннан өзөмтә);

Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы Килди
авыл жирлегенең Хисап
сәясәтенә

12нче күшымта

Йөклөмәләрне һәм акчалата йөклөмәләрне кабул итү тәртибе

т / б но ме р	Хужалык операцияләре	Йөклөмәләрне кабул итү 0 50211 000		Акчалата йөклөмәләрне кабул итү 0 50212 000	
		Исәпкә алу мизгеле	Документ-нигез	Исәпкә алу мизгеле	Документ-нигез
1	Товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу				
1.1	Товар китерү (эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү) өчен тәэммин итүче, подрядчы (юридик зат) тарафыннан шартнамә төзү юлы белән	Килешүгә кул куелган көнне	Килешү	Кредит бурычын исәпләү датасы	Башкарылган эшләр акты
				Аванс түләү датасы	Выписка белән хисап счетыннан өземтә
1.2	Бюджетка түләнергә тиешле иминият взносларын исәпкә алыш, эшләр башкару, хезмәт күрсәтү турында физик зат белән граждан-хокукый характердагы шартнамә төзү юлы белән)	Килешүгә кул куелган көнне	Килешү, Исәп-Хисап	Кредит бурычын исәпләү датасы	Башкарылган эшләр акты
				Аванс түләү датасы	Выписка белән хисап счетыннан өземтә
2	Заказларны урнаштыру процедуralарын кулланып товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу				
2.1	Продукция китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказ урнаштыру юлы белән котировкалар соратып алу	Хәбәрнамәне урнаштыру көне – кабул ителә торган йөкләмә 0 50217 000	Котировкалар соратып алу турында белдерү	Кредит бурычын исәпләү датасы	Башкарылган эшләр акты

		Килешүгө кул куелган көнне	Килешү	Аванс түләү датасы	Выписка белән хисап счетыннан өземтә
2.2	Сату-алу (конкурс, аукцион) аша продукция китерүгө, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгө заказ урнаштыру юлы белән	Хәбәрнамәне урнаштыру Көне - кабул ителә торган йөкләмә 0 50217 000	Сатулар үткөрү турында белдерү	Кредит бурычын исәпләү датасы	Башкарылган эшләр акты
		Килешүгө кул куелган көнне	Килешү	Аванс түләү датасы	Выписка белән хисап счетыннан өземтә
3	Хезмәткәрләр белән исәп-хисап				
3.1	РФ Хезмәт кодексы нигезендә түләүләр буенча: - хезмәт килешүләре; - эшкә сәләтсезлек кәгазъләре (беренче өч көн эчендә эшкә сәләтсезлек); - отпуск бирү турында гаризалар h. б.	Айның соңғы көненнән дә соңга калмыйча, аның өчен исәпләү башкарыла ЯКИ Елның беренче операцияләре белән расланган ФХД Планы (сметасы) гомуми суммада.	Исәп-хисап ведомосте, язма- исәп-хисап, эшкә яраксызлык кәгазе ЯКИ елга расланган план (смета) күрсәткечләр	Кредит бурычын исәпләү датасы	Исәп-хисап ведомосте, язма- исәп-хисап, эшкә яраксызлык кәгазе
3.2	Командировка чыгымнары буенча	Боерык датасына ЯКИ аванс хисабы расланган датага	Боерык ЯКИ Аванс хисабы	Кредит бурычын исәпләү датасы	Аванс хисабы
3.3	Компенсация түләүләре (ял урыйна бару өчен түләү, юлламалар бәясен	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына		Аванс түләү көне	Боерык
		Аклау документлары	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына	Аклау документлары	

	компенсацияләү h. б.)				
3.4	Хужалык ихтыяжларына бирелгән исәп-хисап суммалары буенча	Хисап суммасын биру өчен гариза биру датасына ЯКИ аванс хисабы расланган датага	Хисап суммасын биругә гариза ЯКИ Аванс хисабы	Кредит бурычын исәпләү датасы	Аванс хисабы
				Аванс түләү көне	Хисап суммасын биругә гариза
4	Салымнар һәм иминият кертемнәре буенча бюджет белән исәп-хисап				
4.1	Исәпләнгән иминият взнослары, салымнар һәм жыемнар буенча	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына	Салым карталары, салым декларацияләре, иминият взнослары буенча исәп-хисап, түләү ведомосте	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына	Салым карталары, салым декларацияләре, иминият взнослары буенча исәп-хисап, түләү ведомосте
5	Башка хужалык операцияләре буенча исәп-хисап				
5.1	Башка норматив-гавами йөкләмәләр буенча	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына	Аклау документлары	Кредит бурычлары барлыкка килү датасына	Аклау документлары
5.2	Штрафлар, пенялар h. б. буенча.	Житәкче тарафыннан түләү турында Каар кабул итү датасы ЯКИ Суд каарының үз көченә керү датасы	Норматив-хокукий акт, житәкченең түләү турында курсәтмәсе	Кредит бурычын исәпләү датасы	Норматив-хокукий акт, житәкченең түләү турында курсәтмәсе

**Бюджет исәбен алу күрсәткечләрен кабул ителгән акчалата йөкләмәләр
күрсәткечләренә кертү тәртибе**

т / б но ме р	Хужалык операцияләре	Бюджет исәбе мәгълүматлары
1	Товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу	
1.1	Контрагентлар белән исәп-хисап, шул исәптән алдан түләүне исәпкә алып (хисаплы затлар белән исәп-хисаплардан һәм бюджетка түләүләр буенча исәп-хисаплардан тыш)	<ul style="list-style-type: none"> - 1 206 21 000 - 1 206 26 000, 1 206 31 000 - 1 206 34 000 дебет һәм кредит әйләнеше буенча счетлар аермасы , агымдагы чорда аванс түләүләрн чагылдыручи (моннан тыш, узган еллар калдығын һәм кредит әйләнеше буенча курсәтелгән счетлар, изменяющие бу калдығын); - 1 302 21 000 - 1 302 26 000, 1 302 31 000 - 1 302 34 000 исәбе буенча кредит әйләнешләре суммасы агымдагы чорда кабул ителгән еллар аванс түләүләре исәбенә кредит бурычларын арттыруны (киметүне) чагылдыра торган әйләнешләрдән тыш); - узган елларның кабул ителгән акчалата йөкләмәләрен агымдагы елда үтәүне чагылдыра торган 1 302 21 000 - 1 302 26 000, 1 302 31 000 - 1 302 34 000 счетлары буенча дебет әйләнеше суммасы
2	Күзәтчелек итүче затлар белән исәп-хисаплар	
2.1	Бирелгән аванслар буенча, пластик карталар белән исәп-хисапларны да кертеп, хисаплы затлар белән исәп-хисап	<ul style="list-style-type: none"> - отчетлы затлар тарафыннан алынган акчаларны агымдагы чорда бирелгән аванс түләүләрен кире кайтару минусы өчен, шулай ук узган елларда бирелгән авансларның һәм әлеге калдықны үзгәртә торган кредит әйләнешләренең калдыкларын исәпкә алып 1 208 00 000 000, счетның тиешле аналитик счетларының дебет һәм кредит әйләнешләре арасындағы аерма ; - узган еллардагы аванслары буенча хисап тотучы затларга чыгымнарның агымдагы чорда кайтарылуын чагылдыручи тиешле аналитик счетларының 1 208 000 000 000 счет дебет әйләнеше суммасы
3	Хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр	

3.1	Закон нигезендә хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр буенча хезмәткәрләр белән исәп-хисап	- агымдагы финанс елында үтәлергә тиешле йөкләмәләрне чагылдыра торган 1 302 11 000 - 1 302 13 000 исәбе буенча кредитлар әйләнешенец суммасы; - бу чорда узган елгы кабул ителгән акча йөкләмәләрен чагылдырган 1 302 11 000 - 1 302 13 000, 1 304 02 000, 1 304 03 000 исәбе буенча дебет әйләнешенец суммасы
4	РФ бюджет системасы бюджетының мәжбүри түләүләр буенча исәп-хисап	
4.1	РФ бюджет системасы бюджетлары белән салымнар, взнослар, дәүләт пошлинасы, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча исәп-хисап	-агымдагы чорда исәпләнгән (кабул ителгән) түләүләрне чагылдыра торган 1 303 02 000 - 1 303 13 000 исәбе буенча кредитлар әйләнешенец суммасы (артык түләнгән түләүләрне кире кайтаруны чагылдыра торган кредит әйләнешеннөн тыш); - агымдагы чорда узган ел башына исәпләнгән түләүләргә түләү буенча кабул ителгән йөкләмәләрне чагылдырган 1 303 02 000 - 1 303 13 000 исәбе буенча дебет әйләнешләре суммасы
5	Бурыч йөкләмәләренә хезмәт күрсәту чыгымнары буенча исәп-хисап	
5.1	Бурыч йөкләмәләренә хезмәт күрсәту буенча исәп-хисап	- агымдагы финанс елында башкарлырыга тиешле саналган (кабул ителгән) йөкләмәләрне кире кайтаручы 1 301 000 счетның тиешле аналитик счетлары суммасы; - узган елның агымдагы чорында бурыч йөкләмәләренә хезмәт күрсәту чыгымнары буенча башкарлылган йөкләмәләрен чагылдырган 1 301 000 счетының тиешле аналитик счетларының дебет әйләнешләре суммасы.
6	Башка хужалык операцияләре буенча исәп-хисап	
6.1	Халыкны социаль тәэмин итү буенча исәп-хисап	- агымдагы финанс елында үтәлергә тиешле йөкләмәләрне чагылдыра торган 1 302 61 000 - 1 302 63 000 исәбе буенча кредитлар әйләнешенец суммасы; - агымдагы чорда узган елларның социаль тәэмин итүгә киткән йөкләмәләрен чагылдырган 1 302 61 000 - 1 302 63 000 исәбе буенча дебет әйләнеше суммасы
6.2	Штрафлар, пенялар һәм башкалар буенча исәп-хисап.	- агымдагы финанс елында үтәлергә тиешле йөкләмәләрне кире кайтаручы 1

		302 91 000 счетының кредит әйләнешенен суммасы; - узган еллардагы йөклөмәләрне чагылдыручы 1 302 91 000 счетларының дебет әйләнеше суммасы
--	--	---